

Obraz pravicového extremismu v českých médiích

Období: 1.7.2008 - 31.12.2009

NEWTON Media a.s. je největší společností v České republice, která již patnáct let dodává v elektronické podobě plná znění veškerých informací z tisku, plné přepisy zpravodajských a vybraných publicistických pořadů televizních a rozhlasových stanic, agenturní zpravodajství a obsahy internetových serverů.

Mediální analýza je dalším rychle rozvíjejícím se produktem, který společnost NEWTON Media a.s. nabízí svým klientům. Jedná se o přehledný rozbor obrazu společnosti, který o ní vytvářejí média. Tyto cenné informace získané na základě obsáhlého množství materiálu, umožňují našim klientům kvalifikovanější rozhodování a zvyšují ve svém důsledku jejich konkurenční výhodu. Mediální analýza může včas upozornit na příležitosti a rizika a umožňuje spatřit skryté souvislosti.

Podle Vašich potřeb jsme schopni sledovat a analyzovat široké a mnohdy nepřehledné množství informací o konkrétní oblasti, o Vaší společnosti a jejích představitelích či o konkurenčních subjektech na trhu. Výstupy předáme v maximálně přehledné a strukturované podobě. Analýzy jsou zpracovávány v měsíční, čtvrtletní, půlroční, roční nebo jiné periodě. Nejčastěji se jedná o variantu měsíčních reportů doplněných o souhrnnou analýzu za delší časové období, která je pravidelným klientům poskytnuta za zvýhodněnou cenu.

Dotazy z oblasti mediálních analýz směřujte:

Ing. Věra Čarná
vedoucí oddělení mediálních analýz, tel.: +420 225 540 501
E-mail: vera.carna@newtonmedia.cz

Dotazy týkající se monitoringu médií směřujte na:

NEWTON Media a.s.

Obchodní oddělení
Na Pankráci 1683/127, budova Gemini
140 00 P r a h a 4
E-mail: obchodni@newtonmedia.cz

Tel.: +420 225 540 201
Fax: +420 225 540 101

Další informace a ukázky našich produktů naleznete na našich internetových stránkách:

www.newtonmedia.cz
www.headlines.cz
www.mediainfo.cz

Tento materiál je duševním vlastnictvím NEWTON Media a.s.

Celek či jakákoliv část tohoto materiálu nesmějí být publikovány a šířeny jakýmkoliv způsobem a v jakékoliv podobě bez výslovného svolení NEWTON Media a.s.

© NEWTON Media a.s., 2010

OBSAH

1. KLÍČOVÉ VÝSLEDKY ANALÝZY	3
2. VÝVOJ MEDIALIZACE PRAVICOVÉHO EXTREMISMU	5
2.1. VÝVOJ MEDIALIZACE - HLAVNÍ UDÁLOSTI	5
2.2. VÝVOJ MEDIALIZACE PODLE HODNOCENÍ	6
3. TEMATICKÝ KONTEXT MEDIALIZACE RADIKÁLNÍ PRAVICE.....	7
4. PUBLICITA RADIKÁLNĚ PRAVICOVÝCH SUBJEKTŮ A JEJICH PŘEDSTAVITELŮ	9
4.1. PUBLICITA RADIKÁLNĚ PRAVICOVÝCH SUBJEKTŮ.....	9
4.2. PUBLICITA PŘEDSTAVITELŮ RADIKÁLNÍ PRAVICE	11
5. VYJÁDRĚNÍ K PRAVICOVÉMU EXTREMISMU.....	13
6. TYPY PŘÍSPĚVKŮ.....	15
6.1. MEDIALIZACE PRAVICOVÉHO EXTREMISMU DLE TYPU PŘÍSPĚVKU	15
6.2. VÝVOJ MEDIALIZACE DLE TYPU PŘÍSPĚVKU	15
7. PRAVICOVÝ EXTREMISMUS V MÉDIÍCH	17
7.1. PRAVICOVÝ RADIKALISMUS VE SKUPINÁCH MÉDIÍ.....	17
7.2. MÉDIA NEJČASTĚJI REFERUJÍCÍ O RADIKÁLNÍ PRAVICI	17
7.3. PRAVICOVÝ EXTREMISMUS V REGIONÁLNÍCH MÉDIÍCH	19
7.3.1. <i>Regionální média nejčastěji referující o radikální pravici</i>	19
7.3.2. <i>Medializace pravicového extremismu v jednotlivých krajích</i>	20
8. KAUKY.....	22
8.1. PŘEHLED NEJČASTĚJI MEDIALIZOVANÝCH KAUK	22
8.2. NEJČASTĚJŠÍ KAUKY V REGIONÁLNÍCH MÉDIÍCH	22
8.3. ROZBOR VYBRANÝCH KAUK	24
8.3.1. <i>Žhářský útok ve Vítkově, 19.4.2009</i>	24
8.3.2. <i>Jednání o návrhu na zrušení DS před Nejvyšším správním soudem</i>	26
8.3.3. <i>Demonstrace DS v Litvínově, pochod na Janov, 17.11.2008</i>	28
9. METODIKA.....	30
10. SLEDOVANÁ MÉDIA	33

1. Klíčové výsledky analýzy

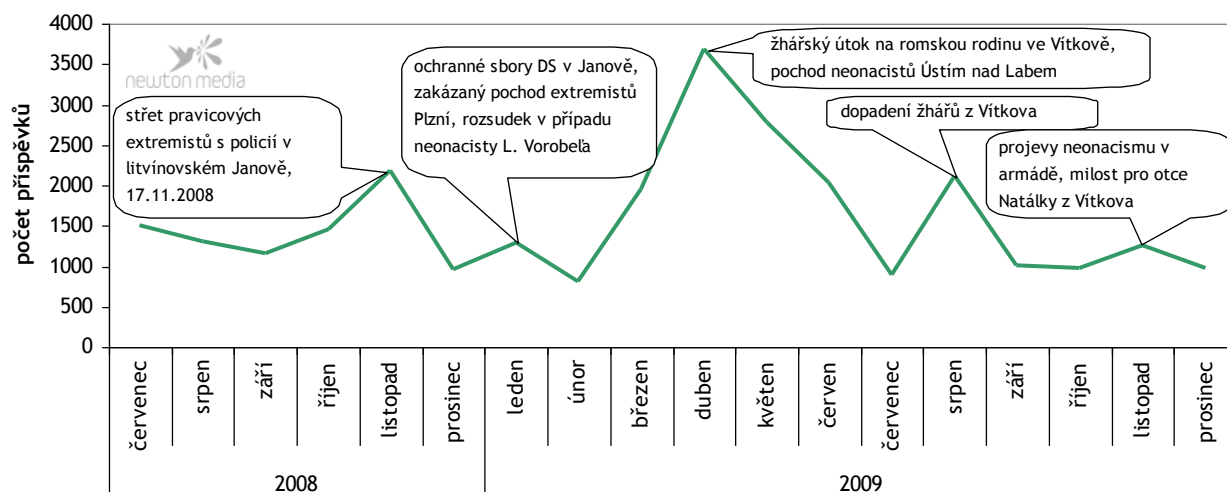
- V průběhu sledovaného období od července 2008 do prosince 2009 bylo v monitorovaných médiích publikováno celkem **28 344** příspěvků, které se vztahovaly k problematice pravicového extremismu. Tato publicita **nebyla rozložena rovnoměrně**, jelikož **nejvíce** příspěvků média přinesla v **prvním pololetí roku 2009 (12 538)**, zatímco **nejméně** naopak v **druhém pololetí** téhož roku (**7 228**). Měsícem s největším počtem příspěvků byl **duben 2009 (3 679)**, kdy se média věnovala převážně **žhářskému útoku ve Vítkově** a **pochodu neonacistů Ústím nad Labem**. Více v [kap. 2.1](#).
- V medializaci pravicového extremismu celkově převládaly příspěvky s **negativním** hodnotícím zabarvením (**57 %**). Zatímco **první polovině** sledovaného období dominovaly zprávy **neutrální** vůči extremismu (**56 %**), v **druhé půli** naopak převládl **negativní** tón (**74 %**). **Zlomovými událostmi**, které se odehrály na rozhraní těchto dvou z hlediska hodnotového zabarvení odlišných období, to znamená v **dubnu 2009**, byly **žhářský útok ve Vítkově** a **pochod neonacistů Ústím nad Labem**. V druhé půli se zároveň objevovalo **více zpráv o boji s pravicovým extremismem**, včetně policejních razíí proti jeho příznivcům a snahy vlády o soudní zákaz Dělnické strany. Zpráv referujících o pravicovém extremismu **pozitivně** bylo za celé sledované období pouze **20** a většinou šlo o citace **názorů veřejnosti nebo čtenářů**. Více v [kap. 2.2](#).
- **Nejčastějším tématem** příspěvků byly zprávy o **akcích, demonstracích a pochodech** pravicových extremistů, kterým bylo věnováno celkem **11 915** zpráv. Spolu s příspěvky o **kriminalitě příznivců pravicového extremismu (10 894 příspěvků)** tvořily akce, demonstrace a pochody přesně **polovinu** všech tematických zmínek o pravicovém extremismu. **Třetím nejfrekventovanějším tématem** příspěvků byly **snahy státu a místních samospráv o potírání pravicového extremismu se 7 373** zmínkami. Více v [kap. 3](#).
- **Nejvíce medializovaným uskupením** extrémní pravice byla **Dělnická strana**, která byla zmiňována v **10 887** příspěvcích, čili v **38 procentech** všech zpráv. Její **podíl na celkové medializaci všech subjektů** extrémní pravice byl dokonce **nadpoloviční (55 %)**. V medializaci ostatních subjektů překonal neoficiální neonacistický **Národní odpor** s **3 629** příspěvků (tj. podíl **16 %** mezi všemi subjekty) **legální Národní stranu**, která se objevila jen v **2 244** zprávách (tj. **11 %** z medializace všech subjektů). Stejně tak převážila publicita **Ochranných sborů** iniciovaných Dělnickou stranou nad publicitou **Národních gard** zakládaných na popud Národní strany (**791** ku **260** příspěvkům). Více v [kap. 4.1](#).
- **Nejvíce medializovaným představitelem** extrémní pravice byl **předseda DS Tomáš Vandas (2 804 příspěvků)**. I na **dalších místech** figurovali převážně **představitelé Dělnické strany**, tzn. její místopředsedové **Kotáb** a **Štěpánek**, kandidáti DS ve volbách, představitelé místních organizací a předseda Dělnické mládeže **Zbela**. Na přední příčky se vklínili pouze údajný **zakladatel Národního odporu Filip Vávra (3. příčka - 375 příspěvků)** a **předsedkyně Národní strany Petra Edelmannová (4. příčka - 346 příspěvků)**. Více v [kap. 4.2](#).
- Co se týče množství **vyjádření k pravicovému extremismu** v médiích, dominovaly výroky **tiskových mluvčích a ostatních příslušníků policie a BIS**. Ty se ve sledovaném období vyskytly celkem v **5 614** příspěvcích. Většinou neměly vůči pravicovému extremismu **žádné hodnotící zabarvení**. Další početnou skupinu tvořily výroky **celostátních politiků**, obsahovalo je **3 389** příspěvků a měly převážně **negativní** tón. Tyto dvě nejpočetnější kategorie zároveň reprezentovaly na jedné straně více neutrální **úřednicko-právní** pohled na pravicový extremismus, na druhé straně více angažovaný, negativně zabarvený pohled **politicko-aktivistický**. Více v [kap. 5](#).
- **Největší část** příspěvků o pravicovém extremismu (**85 %**) měla charakter **zpravodajství**. Druhým nejobvyklejším formátem byl **komentář/analýza**. Příspěvky tohoto druhu tvořily **11 %** celkové publicity. **Třetí typ formátu příspěvku, rozhovor**, se vyskytoval ve **čtyřech procentech** případů. Zatímco množství zpravodajských příspěvků **narůstalo** s výskytem důležitých kauz, jakou byl kupříkladu **žhářský útok ve Vítkově**, až **několikanásobně**, u ostatních typů příspěvků byly **rozdíly** mezi jednotlivými měsíci mnohem **méně výrazné**. Více v [kap. 6](#).
- **Skupinou médií**, která zaznamenala v souvislosti s pravicovým extremismem **nejvíce** příspěvků, byly **regionální tituly (16 566 článků)**. Na tomto výsledku se však zásadní měrou podílely regionální Deníky se

svými příspěvky uveřejněnými v shodném znění v mnoha regionálních mutacích. **Ve všech skupinách médií převládal negativní tón** vůči pravicovému extremismu. Z jednotlivých titulů médií patřila první příčka celostátnímu deníku **Mladá fronta DNES** (1 318 příspěvků), následovaly veřejnoprávní televize ČT24 (800) a ČT1 (791). Více v [kap. 7](#).

- Z regionálních médií měl v počtu příspěvků mírnou převahu **Brněnský deník** (345 příspěvků), hned za ním následovaly **Mostecký deník** (340) a **Ústecký deník** (322). Více viz [kap. 7.3.1](#). Kraje v nichž vycházejí tyto tituly, byly zároveň těmi, v nichž **regionální média** (tisk a rozhlas) publikovala o pravicovém extremismu **největší počet** unikátních příspěvků. V **Ústeckém kraji** to bylo **896** takovýchto zpráv, zatímco v **Jihomoravském kraji** 542. Více v [kap. 7.3.2](#).
- V **žebříčku kauz** souvisejících s pravicovým extremismem se na prvním místě objevil **žhářský útok ve Vítkově**, kterému se média věnovala celkem v **4 596** příspěvcích. Druhou nejvíce medializovanou kauzou bylo **jednání o návrhu na zrušení DS před nejvyšším správním soudem** (2 856). A konečně **třetí** kauzou o kterou se média nejvíce zajímala, byla **demonstrace DS v Litvínově s následným pochodem na Janov** dne 17.11.2008 (**2048**). Pořadí kauz od první do šesté příčky v celku všech médií se nijak nelišilo od pořadí kauz v regionálních médiích. Až **od sedmé příčky** dolů začaly v **regionálních médiích** více převažovat kauzy související s **lokálními akcemi extremistů**. Více k pořadí všech kauz v [kap 8.1](#) a [kap. 8.2.](#), podrobný rozbor prvních tří kauz v [kap. 8.3](#).

2. Vývoj medializace pravicového extremismu

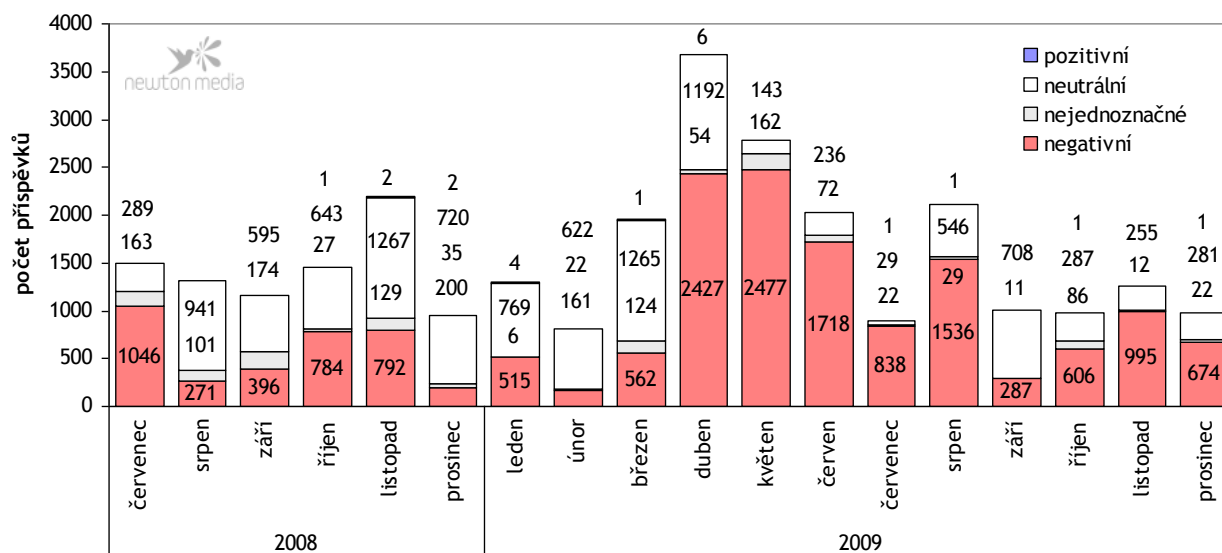
2.1. Vývoj medializace - hlavní události

Graf ukazuje vývoj medializace pravicového radikalismu po jednotlivých měsících. V grafu jsou zachyceny hlavní události, které přispěly k publicitě aktivit pravicových extremistů.

- V rámci celého sledovaného období od 1.7.2008 do 31.12.2009 bylo v monitorovaných médiích uveřejněno celkem **28 344** příspěvků, které nějakým způsobem tematizovaly problematiku pravicového extremismu. Nejvíce příspěvků média přinesla v prvním pololetí roku 2009, a sice **12 538**, vůbec nejvýraznějším měsícem byl pak **duben 2009**, kdy bylo uveřejněno **3 679** zpráv. Naopak měsícem s **nejmenším** počtem příspěvků byl **únor 2009** s **805** zprávami. Je tedy patrné, že i při velkých výkyvech byla publicita pravicového extremismu po celé sledované období poměrně vysoká. V **druhém pololetí 2009** lze zaregistrovat ztatečný pokles zájmu médií (**7 228**), a to i meziročně ve srovnání s **druhým pololetím roku 2008** (**8 578**), jehož příčinou může být absence mediálně výrazné akce pravicových extremistů v tomto období.
- Právě **akce extremistů** a jejich mediální pokrytí totiž byly zdrojem **největších měsíčních nárůstů** publicity. Nejprve to byl v **listopadu 2008** mítink **Dělnické strany 17.11.2008 v Litvínově**, po kterém následoval nepovolený **pochod extremistů na sídliště Janov** a násilný střet s policií. O této události referovalo v průběhu listopadu **1044** příspěvků, což znamenalo **téměř 48 procent** veškeré publicity pravicového extremismu v tomto měsíci. Za **vůbec největším** počtem zpráv v rámci jednoho měsíce, který byl zaznamenán v **dubnu 2009**, stál souběh dvou událostí, z nichž ta druhá ovlivnila celou další publicitu pravicového extremismu v ČR až po současnost. Tou první událostí byl **pochod Autonomních nacionalistů Ústím nad Labem**, který se uskutečnil **18.4.2009**, a o němž v průběhu měsíce referovalo **791** příspěvků (tj. necelých **22 %** veškeré dubnové publicity), zmíněnou druhou událostí byl **žhářský útok na dům obývaný romskou rodinou ve Vítkově**, ke kterému došlo **19.4.2009** (v dubnu **1326** příspěvků, tj. **36 %**). O těchto a dalších kauzách podrobněji v [kapitole 8](#), o kauze Vítkov rovněž v samostatné [kapitole 8.3.1.](#).
- **Vítkovský případ** se promítal do zvýšené medializace pravicového extremismu i v dalších měsících sledovaného období, ať už se jednalo o informace o zdravotním stavu popálené Natálky, nebo o průběhu vyšetřování tohoto zločinu. Také za **největší** publicitou **druhého pololetí roku 2009**, která byla zaznamenána v **srpnu** (**2112** příspěvků), stály z velké části **zprávy o Vítkovu** (**1346**, tj. **63 %** srpnových zpráv), a to hlavně kvůli **dopadení pravděpodobných pachatelů útoku** policií.

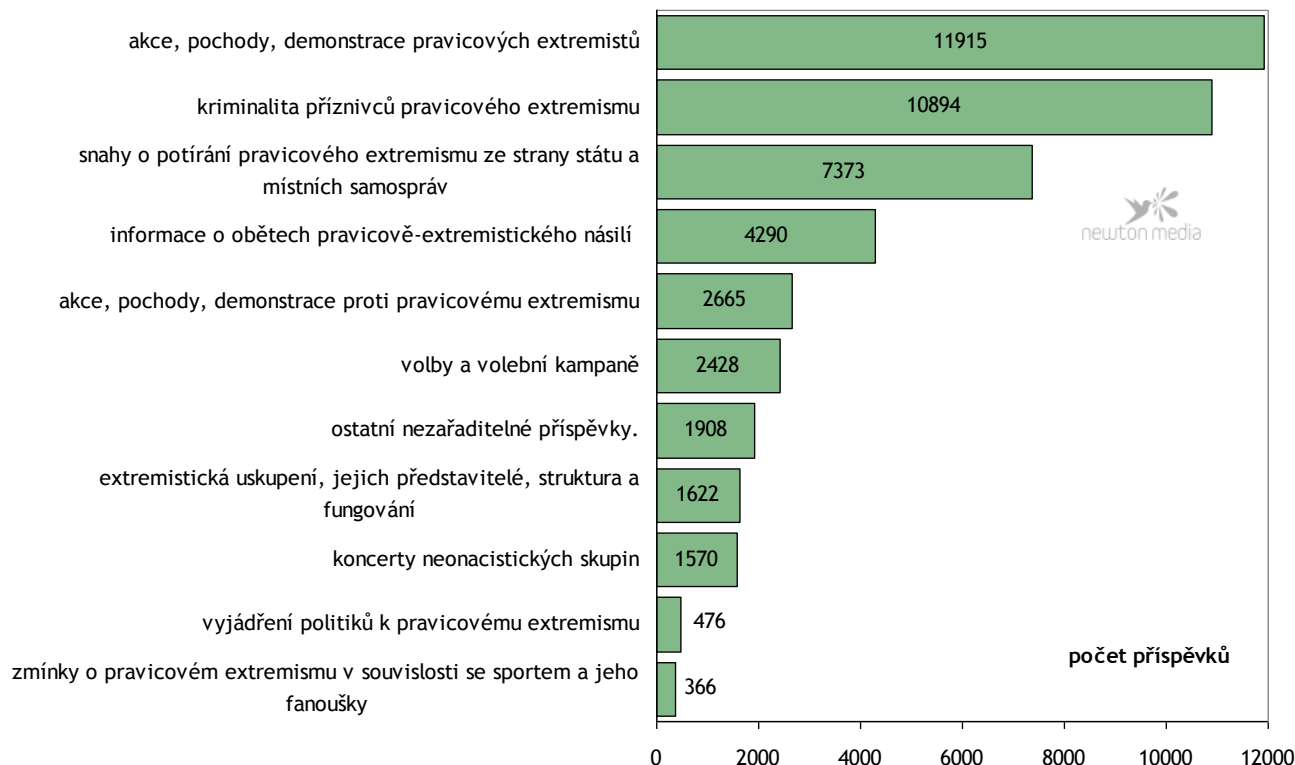
2.2. Vývoj medializace podle hodnocení

Graf ukazuje vývoj medializace pravicového radikalismu po jednotlivých měsících, a to s ohledem na hodnotové vyznění příspěvků vůči němu.

- Nejvíce příspěvků uveřejněných během sledovaného roku a půl (16 285, tj. 57 %) mělo vůči pravicovému extremismu **negativní hodnotící vyznění**. Druhý největší počet příspěvků (10 788, tj. 38 %) vyzníval vůči tomuto jevu **neutrálně**. Ze zbývajících zpráv měla **větší část ambivalentní vyznění** (1 251, tj. přes 4 %), pouze **velmi malá část** vyznívala **pozitivně** (20 příspěvků, tj. méně než 0,5 %). Tyto **pozitivní příspěvky** zpravidla odrážely sympatizující postoje některých čtenářů vůči pravicovému extremismu.
- **Proporce neutrálních a hodnotově zabarvených příspěvků** se v průběhu času **měnila**. Zatímco v jeho první třetině, to znamená v **druhé polovině roku 2008**, tvořily **negativně** vyznívající příspěvky pouze **necelou polovinu** (3 489, tj. 41 %) a **převažovaly neutrální příspěvky** (4 455, tj. 52 %), v **prvním pololetí 2009** se tento **poměr obrátil**, když **negativní vyznění** mělo přes 62 % příspěvků, zatímco **neutrální** pouze 34 %. Rovněž ve **druhém pololetí 2009** měly **převahu příspěvky s negativním vyzněním**, a to dokonce **podílem 68 %**, a **neutrální získaly pouze 29 %**.
- Ještě **výraznější rozdíl** nalezneme, rozdělíme-li sledované období na **dvě poloviny**, a sice **do konce března 2009** a **od začátku dubna 2009**. Zatímco v období prvních devíti měsíců **převažovaly zprávy o pravicovém extremismu, které neměly žádné hodnotové zabarvení** (56 %), v druhé půli **jasně dominovaly příspěvky hodnotící pravicový extremismus negativně** (74 %). Tím **zlomovým momentem**, kdy se obraz pravicového extremismu poskytovaný médii **změnil směrem k větší kritičnosti**, byl **duben 2009**, tedy měsíc, v němž došlo nejen ke **žhářskému útoku ve Vítkově**, ale také k veřejné demonstraci odporu proti **pochodu neonacistů Ústím nad Labem** iniciativou „V Ústí (neo)nacisty nechceme“. V následujících měsících k **negativní publicitě pravicového extremismu** přispívaly nejen dozvuky těchto dvou událostí, ale také zprávy o **policejních razíích na aktivisty krajní pravice** a o **chystaném návrhu na zákaz Dělnické strany**. Více k těmto kauzám v [kapitole 8](#).

3. Tematický kontext medializace radikální praxe

Graf ukazuje, v kontextu kterých témat byl pravicový radikalismus v médiích prezentován. Každý příspěvek mohl obsahovat jedno či více témat.

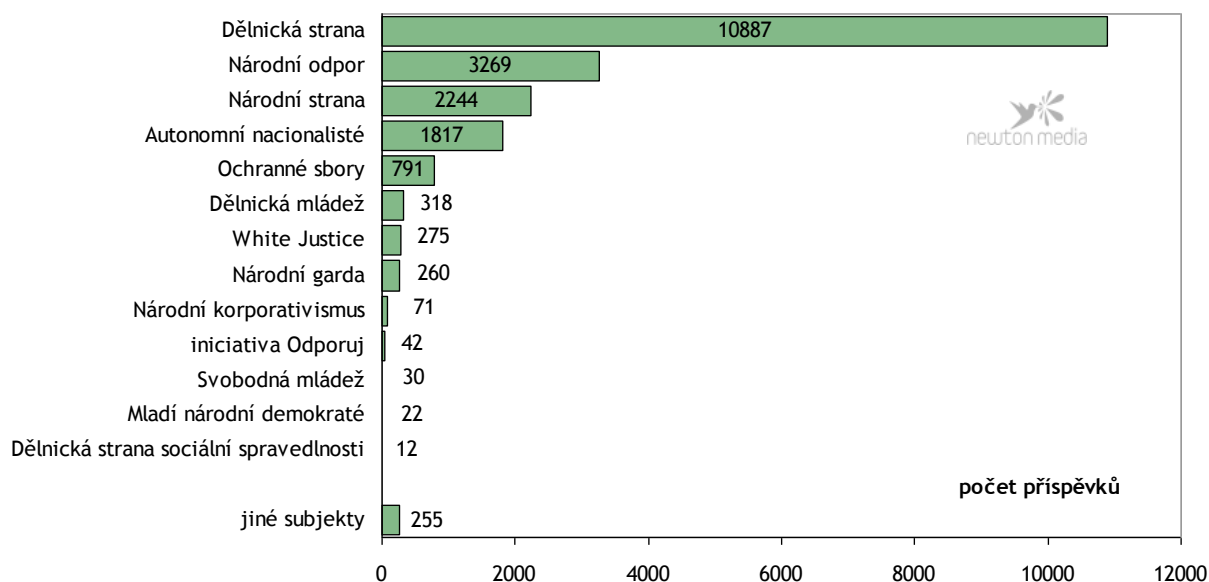
- Největší podíl na celkovém množství tematicky zaměřených zmínek o pravicovém extremismu měly zprávy o **akcích, pochodech a demonstracích pravicových extremistů** a o **kriminalitě příznivců pravicového extremismu**. Tato dvě témata pokrývala dohromady téměř 50 procent všech tematických zmínek. Výrazný podíl na tematické struktuře medializace extrémní praxe měly také **snahy o potírání pravicového extremismu ze strany státu a místních samospráv** (16 %) a **informace o obětech pravicově extremistického násilí** (9 %). Zbývajícím sedmi tématům se média věnovala s mnohem nižší frekvencí.
- Nejčastějším tématem sledovaného období byly **akce, demonstrace a pochody pravicových extremistů**. Celkem se objevilo v 11 915 příspěvcích, což znamená, že nějakým způsobem figurovalo v 42 procentech příspěvků. Nejvíce zmiňovanou akcí extremistů byla **demonstrace DS v Litvínově s následným pochodem na sídliště Janov**, která se uskutečnila 17.11.2008. Tato událost se stala zároveň třetí nejvíce medializovanou kauzou pravicového extremismu (viz [kap. 8.](#) a podrobněji [kap. 8.3.3.](#)). Akcí s druhou největší odezvou v médiích byl **pochod Ústím nad Labem uspořádaný Autonomními nacionalisty** dne 18.4.2009, proti kterému vznikla iniciativa „V Ústí (neo)nacisty nechceme“. A konečně třetí nejčastěji zmiňovanou akcí byl tzv. **Den svobody**, zahrnující především koncerty neonacistických skupin, který se konal 16.8.2008 v Hradci Králové a 15.8.2009 v Novém Kníně.
- Tématem, které se vyskytovalo v druhém největším počtu příspěvků, byla **kriminalita příznivců pravicového extremismu**. Zpráv, v nichž bylo toto téma obsaženo, bylo ve sledovaném období uveřejněno celkem 10 894, to znamená, že jej zahrnovalo 38 procent všech příspěvků. Kriminálním činem příznivců pravicového extremismu, o kterém média nejčastěji informovala, byl **žhářský útok na dům obývaný romskou rodinou ve Vítkově** dne 19.4.2009. Média se zajímala nejen o okolnosti samotného útoku, ale i o průběh jeho vyšetřování a zdravotní stav a celkovou situaci obětí. Tomuto případu, který byl vůbec nemedializovanější kauzou celého sledovaného období, je věnován samostatný

prostor v [kapitole 8.3.1.](#). Dalším kriminálním činem souvisejícím s extremismem, kterému věnovala média zvýšenou pozornost, byl **útok nožem** kvalifikovaný jako pokus o vraždu, jehož se dopustil **skinhead Lukáš Vorobeľ** a při němž byl vážně zraněn **Jakub Štěrbík**, jenž Vorobeľa **okřikl při hajlování**. K této události došlo na náměstí ve Strakonicih dne 10.5.2008, tedy ještě před začátkem sledovaného období, ale média se nadále zabývala jak zdravotním stavem zraněného mladíka, tak i průběhem soudního procesu s pachatelem. Podobného charakteru byl i **třetí** nemedializovanější neonacistický zločin, kterým byl útok, při kterém byl v **Příbrami** mladým neonacistou **Jiřím Fousem zavražděn** dykou antirasistický „S.H.A.R.P.“ skinhead **Jan Kučera**. K této události došlo rovněž poté, kdy Kučera **okřikl Fouse kvůli hajlování**. Čin, který se odehrál v **lednu 2008**, byl médii během sledovaného období připomínán díky **soudnímu procesu** s jeho pachatelem a **pietním akcím**, kterými si antifašisté připomínali památku zavražděného Jana Kučery.

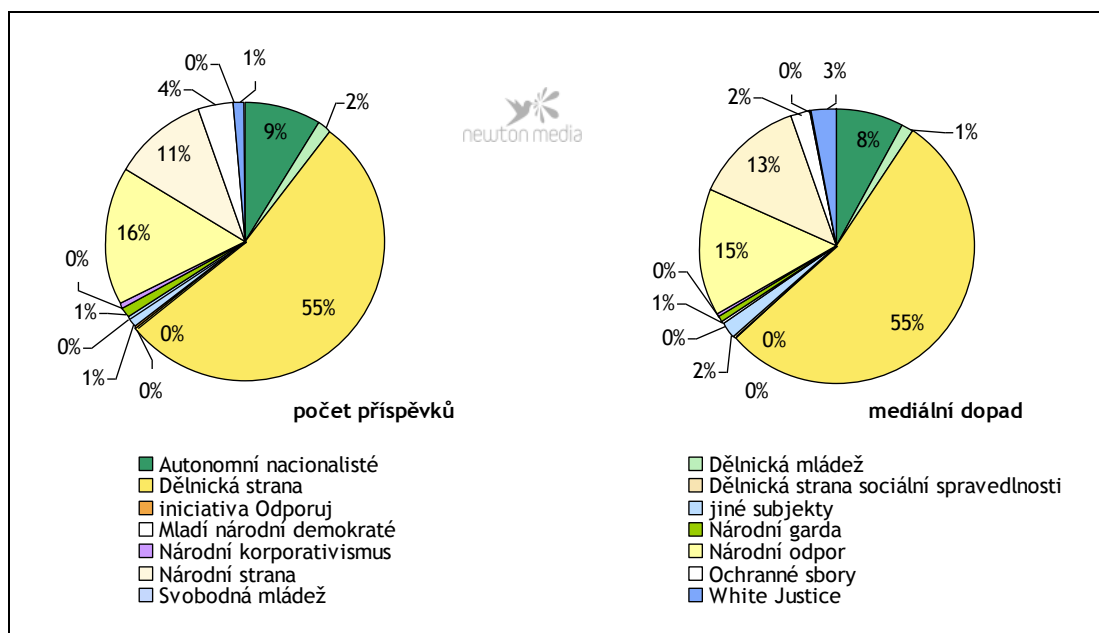
- Mezi **snahami o potírání pravicového extremismu ze strany státu a místních samospráv**, kterým patřilo se **7373** příspěvky a tudíž **26** procenty výskytu v rámci celkové publicity **třetí místo** v pomyslném žebříčku nejčastějších témat, dominovaly zprávy o návrhu **zákazu Dělnické strany a jeho projednávání před Nejvyšším správním soudem v únoru 2009**, o **policejních razíích na příznivce extrémní pravice v červnu a v říjnu 2009** a **pokusech některých radnic (Plzně, Ústí nad Labem a některých dalších) zamezit neonacistickým shromážděním a pochodům na svém území**.

4. Publicita radikálně pravicových subjektů a jejich představitelů

4.1. Publicita radikálně pravicových subjektů

Graf ukazuje, které radikálně pravicové skupiny, strany a organizace byly v médiích nejvíce medializovány.

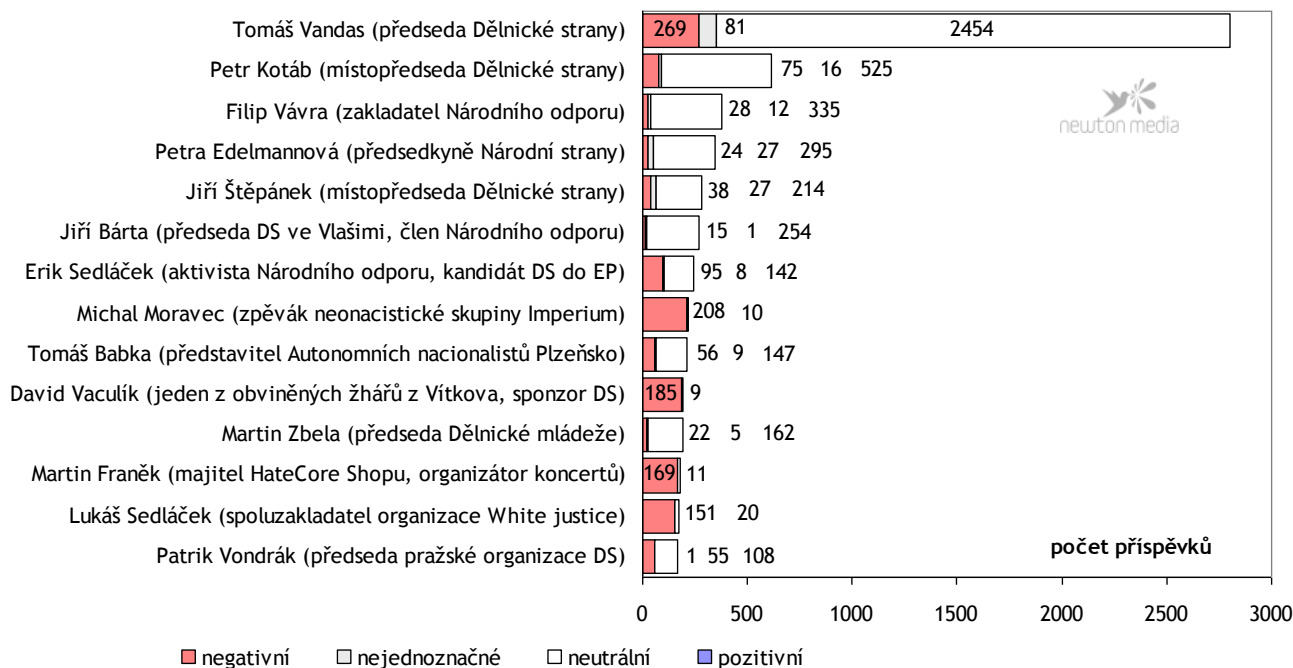
Grafy ilustrují zastoupení jednotlivých subjektů na celkové medializaci pravicového radikalismu. Graf vlevo zohledňuje počet příspěvků, graf vpravo jejich mediální dopad. Mediální dopad vyjadřuje míru zásahu příspěvku mezi čtenáři (posluchači, diváky) a vychází z „průměrného“ oslovení procentuálního podílu populace starší 15 let, kterou v ČR tvoří 8,9 milionu obyvatel.

- Publicitě subjektů řazených mezi extrémně pravicové během sledovaného období dominovala **Dělnická strana (DS)**, jež byla zmíněna celkem v **10 887** příspěvcích, což znamená, že se objevila v plných

38 procentech všech zpráv o pravicovém extremismu. Z hlediska **podílu** na celkové **medializaci všech pravicově extremistických subjektů** získala Dělnická strana dokonce nadpoloviční podíl 55 procent, a to jak z hlediska počtu příspěvků, tak i z hlediska mediálního dopadu. DS na sebe poutala pozornost médií nejen jako organizátor řady **akcí, pochodů a demonstrací** (např. v Litvínově, Brně, Praze, Táboře, Přerově, Krupce, Postoloprtech a dalších městech), ale jako v té době ještě legitimní subjekt usilující o hlasy v **komunálních volbách** a ve **volbách do EP**, a v neposlední řadě jako předmět zájmu vlády a regionálních samospráv snažících se regulovat či eliminovat extremistické politické či násilné aktivity.

- Ačkoli, jak bývá často připomínáno, **Národní odpor (NO)** není formálně existující, státem registrovanou organizací, zprávy obsahující zmínky o něm zaujaly v žebříčku publicity extrémně pravicových uskupení hned **druhou příčku**. Odstup od první Dělnické strany byl však značný, počet zmínek o NO byl v porovnání s DS méně než **třetinový (3 269 příspěvků, tj. necelých 12 % v rámci celkové publicity pravicového extremismu)**. Co se týče podílu na celkové publicitě všech sledovaných subjektů, NO dosáhl **16 procent** z hlediska počtu příspěvků a o **jedno procento méně podle mediálního dopadu**. Nejčastěji se zmínky o NO objevovaly v souvislosti s pravicově extremistickými **akcemi**, na jejichž organizování se měli podílet lidé zapojení do NO. Velmi častým tématem příspěvků byly také úvahy o **propojení některých představitelů** extrémně pravicových politických subjektů, především Dělnické strany, s Národním odporem označovaným médii za neonacistickou organizaci. Například v souvislosti s chystanou akcí DS na Královéhradecku v srpnu 2008 média připomněla, že „*někteří lídři jejich kandidátních listin do krajských voleb jsou aktivními členy Národního odporu*“ (regionální Deníky, 14.8.2008). Důkazy o tomto propojení měly později sehrát klíčovou roli také při **jednání o zákazu DS před Nejvyšším správním soudem**.
- Až na **třetí příčce** se umístily zmínky o dalším politickém subjektu považovaném za extrémně pravicový, a sice o **Národní straně (NS)**. Pokud bychom srovnávali, jak velkou pozornost médií se NS podařilo získat v porovnání s konkurenční DS, vidíme, že přibližně pětinovou. O NS referovalo **2 244 zpráv**, to znamená jen zhruba každý třináctý příspěvek, zatímco zmínka o DS byla součástí téměř dvou pětín všech zpráv. Tomu odpovídal i **podíl NS na medializaci všech subjektů**, který činil podle počtu zpráv **11 procent**, a tudíž byl v porovnání s DS přesně pětinový. O něco vyšší byl podíl NS z hlediska **mediálního dopadu (13 %)**. Zprávy o NS se nejčastěji objevovaly v souvislosti s **hlídkami Národních gard, s akcemi zaměřenými proti islámu**, a to zejména před brněnskou mešitou, a s **kandidaturou strany v komunálních volbách na podzim 2008 a v eurovolbách na jaře 2009**. V této souvislosti na sebe strana strhla pozornost **uveřejněním předvolebních klipů se silně rasistickými prvky** v České televizi a Českém rozhlase. Zprávy o této kauze tvořily téměř čtvrtinu veškeré **publicity NS** ve sledovaném období a až na výjimky měly **negativní hodnotové zabarvení**. V závěru sledovaného období navíc média začala přinášet zprávy o tom, že se **NS rozpadá** a její vedení opouští všichni jeho bývalí členové (např. „Národní strana se rozpadá“, Lidové noviny, 3.12.2009).
- Podobně jako dnes již oficiálně zrušená Dělnická strana předčila v publicitě Národní stranu, měly větší pozornost médií na své straně také akce tzv. **Ochranných sborů** organizovaných DS, zejména v **litvínovském Janově, v Postoloprtech a v Krupce (791 příspěvků)**, před akcemi podobně zaměřených **Národních gard**, které vznikly pod patronací NS (**260 příspěvků**). Nejvíce zájmu věnovala média Národním gardám ještě v roce **2008**, a to v souvislosti s **aktivitami v okolí základní školy v karlovarské městské části Drahovice**, ačkoli časově spadaly ještě před začátek námi sledovaného období. V roce **2009** byly Národní gardy tematizovány pouze v **25 příspěvcích**, a to převážně v připomínkách jejich minulých aktivit. Pozici dosud marginálního, „spícího“ subjektu, který na sebe začal poutat pozornost médií teprve v souvislosti se soudním **zákazem Dělnické strany** v únoru 2010, potvrdila ve sledovaném období **Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS)**, o které se za celou dobu zmínilo pouze **12 příspěvků**.

4.2. Publicita představitelů radikální pravice

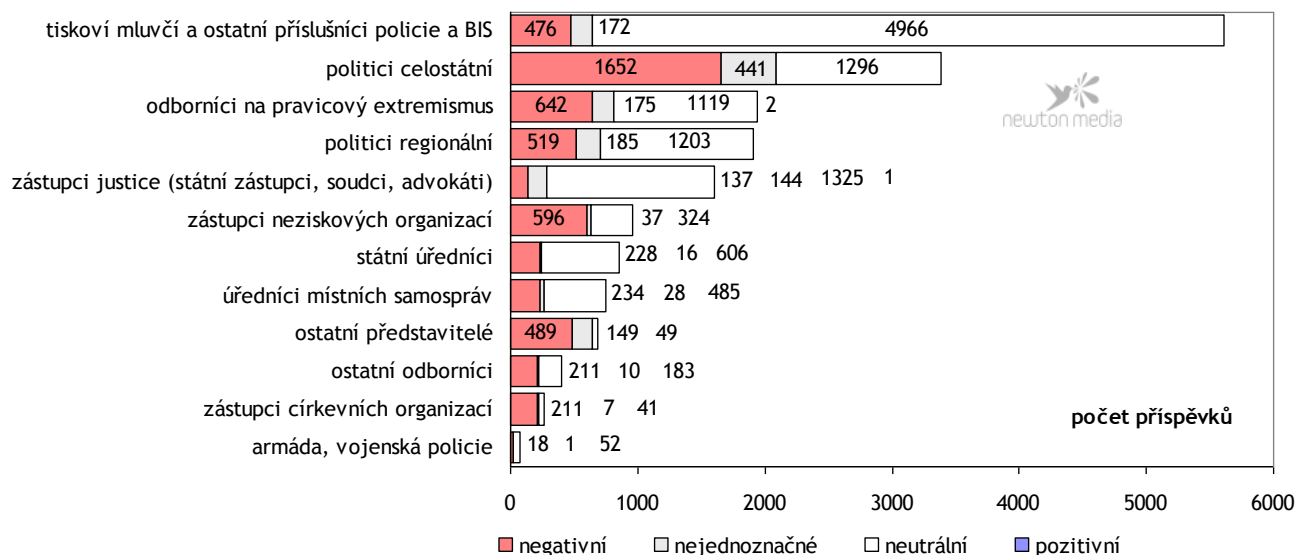

Graf ukazuje, kteří představitelé radikální pravice byli v médiích nejvíce medializováni. Graf zohledňuje rovněž to, s jakým hodnotovým zabarvením byli tito představitelé v médiích prezentováni. V grafu jsou zahrnuti ti představitelé, kteří se objevili v 164 a více příspěvcích.

- Stejně jako v publicitě subjektů převažovala Dělnická strana, tak i v pořadí jednotlivých představitelů pravicového extremismu, o nichž média informovala, se na prvních místech objevili přední činitelé této strany, a sice její předseda **Tomáš Vandas** a místopředseda **Petr Kotáb**. Jméno **předsedy Vandase** figurovalo celkem v **2 804** příspěvcích, z nichž převážná většina vyzněla neutrálně. Mezi **269 negativními** zprávami převažovaly takové, které dávaly aktivity DS a jejího předsedy do spojitosti s extremismem, neonacismem a jeho propagací či s násilnými trestnými činy příznivců těchto hnutí (např. článek „Vandas znal osobně jednoho z vítkovských žhářů“, ct24.cz, 24.8.2009). Významný byl rovněž podíl jedné zprávy uveřejněné ve všech mutacích regionálních Deníků, která informovala o ukončení demonstrace DS v Praze kvůli podněcování rasové nesnášenlivosti. Podle jejího autora na ní „*předseda strany Tomáš Vandas zopakoval známá hesla, například o nežádoucích cizincích v zemi*“ („Policisté ukončili demonstraci Dělnické strany v Praze“, Deníky, 25.5.2009). Naopak **neutrální** příspěvky prezentovaly předsedu DS jako oficiálního představitele legitimní politické strany a jeho jednání a výroky nijak nekomentovaly. **Ambivalentní** příspěvky zpravidla obsahovaly jak otevřenou kritiku Vandase coby představitele DS, tak i jeho odmítavou reakci. Například článek „Janov: obhájci lidských práv a Romové si stěžují na policii“ (23.10.2009), který otiskl Pražský deník a tři severočeské mutace Deníků, nechává zaznít jak rozhořčené hlasy zástupců neziskových organizací, tak i „sebevědomé prohlášení“ předsedy Vandase: „*Báňorky o zlých neonacitech nezabraly a my můžeme spokojeně konstatovat, že Dělnická strana se stala v České republice jedinou skutečnou opozicí vůči parlamentní mafii.*“
- Ostatní představitelé měli oproti Tomáši Vandasovi publicitu výrazně nižší. Jméno druhého v pořadí **Petra Kotába**, místopředsedy DS a současného volebního lídra DSSS v Ústeckém kraji, bylo zmíněno v **616** příspěvcích, což je o více než tři čtvrtiny méně ve srovnání s T. Vandasem. **Kotáb** byl ve většině případů zmiňován jako **aktivní účastník a mluvčí na mnoha akcích organizovaných DS v severních Čechách**, včetně demonstrací a pochodů v Litvínově-Janově, Krupce, Postoloprtech, Chomutově, Bílině a jinde.

- **Filip Vávra**, údajný spoluzakladatel a vůdčí osobnost **Národního odporu**, ačkoli se již delší dobu neangažuje v žádném oficiálním subjektu pravicově extremistické scény, předstihl s **375** příspěvků, v nichž byl zmíněn, v publicitě dokonce i předsedkyni Národní strany **Petru Edelmannovou (346)**. Ke zviditelnění Filipa Vávry nejvíce přispělo dění kolem **bývalého vůdce Ku-klux-klanu Davida Dukea**, kterého **pozval do České republiky** právě on. K přední příčce v žebříčku Vávrovi navíc pomohlo, že o chystaném Dukeově vystoupení a o jeho zatčení a vyhoštění rozsáhle informovaly Deníky ve svých regionálních mutacích (např. „Bývalý šéf Ku-klux-klanu přijede do Brna“, 23.4.2009; „Bývalého šéfa Ku-Klux-Klanu Dukea v Praze zatklí policisté“, 25.4.2009). Naopak **předsedkyně NS Petry Edelmannové** si média všimla v celé řadě kontextů a situací. Největší pozornost si Edelmannová vysloužila svým angažmá v **protestech NS proti údajné islamizaci české společnosti**, které vyvrcholily v září 2008, média sledovala také **návštěvu Edelmannové v romském ghettu v Přerově** v listopadu 2008 (např. „Romy pobouřilo natáčení České televize s Národní stranou v ghettu“, Deníky, 3.11.2008). Zajímala se rovněž o **osobní život** předsedkyně NS („Vůdkyně ultrapravice získala doktorát za práci o národu“, novinky.cz, 13.8.2008) a byla i u toho, když se Edelmannová rozhodla na svou funkci ve straně **rezignovat** (např. „Šéfka extremistů z Národní strany rezignovala“, aktualne.cz, 8.10.2009).
- **Celkově** v medializaci pravicově extremistických představitelů **převažovali lidé spojení s Dělnickou stranou** nad představiteli ostatních uskupení a lidmi bez identifikace s konkrétním subjektem. **Mezi čtrnácti** představiteli s **nejvíce** příspěvků figurovalo kromě těch výše zmíněných ještě dalších **pět funkcionářů DS**, většinou lídři místních organizací, dále jeden **místopředseda** strany (**Jiří Štěpánek**), a rovněž **předseda Dělnické mládeže (Martin Zbela)**. Lze tedy říci, že **tváře DS** ve sledovaném období do značné míry **ovládaly** mediální prostor věnovaný představitelům extrémní pravice. Jak je dále patrné, z větší části se jim v tomto období **vyhýbala negativní publicita**. Ta byla **vyhrazena** převážně lidem **obviněným** či **usvědčeným** z nějakého druhu **kriminality** související s pravicovým extremismem, ať už násilné povahy („sponzor DS“ **Lukáš Vaculík**), nebo **propagace neonacismu** (zpěvák skupiny Imperium **Michal Moravec**, či majitel obchodu s neonacistickým zbožím **Martin Franěk**).

5. Vyjádření k pravicovému extremismu

Graf zachycuje vyjádření profesních skupin k pravicovému radikalismu, a to s vyznačením hodnotového zabarvení citací vůči radikální pravici.

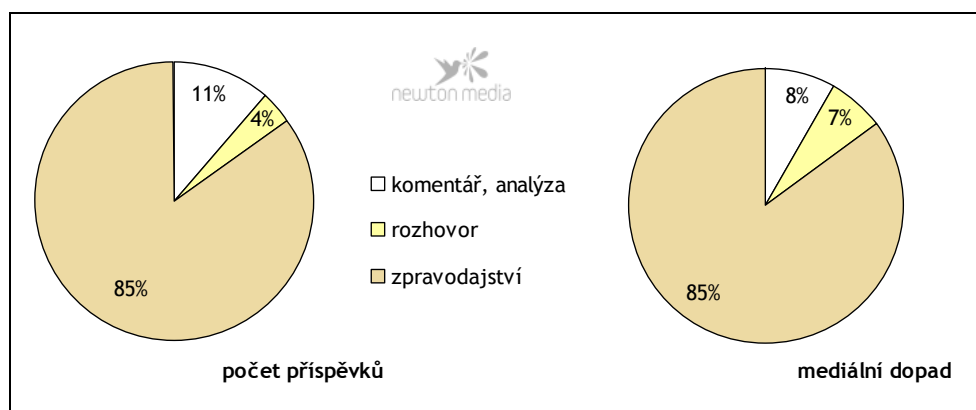
- **Nejčastěji** se k problematice pravicového extremismu v médiích vyjadřovali **tiskoví mluvčí a ostatní příslušníci policie a BIS**. Jejich výroky se objevily celkem v **5 614** příspěvcích a měly většinou vůči pravicovému extremismu **neutrální** charakter. Tyto příspěvky bez hodnotového zabarvení (**4 966**) většinou obsahovaly vyjádření k průběhu konkrétních akcí extremistů, k tomu, zda se při nich vše odehrálo v souladu se zákonem a zda bylo třeba proti nim zasahovat (např. „Pochod neonacistů se obešel bez problémů“, Deníky, 23.8.2008). Naopak **negativní** zprávy, kterých byla v porovnání s neutrálními necelá desetina (**476**), se týkaly jednání extremistů, které policie vyhodnotila jako překročení zákona, a proti kterému zasáhla. Nejvíce se jednalo o hanobení rasy, národa či přesvědčení, podporu a propagaci neonacismu, nebo o násilné činy, případně o kombinaci těchto deliktů (např. „Rasista napadl mladého Roma na diskotéce“, Hospodářské noviny, 5.1.2009).
- Na **druhém** místě v pořadí nejčastěji se vyjadřujících představitelů se objevili **celostátní politici**. Z jejich celkových **3 389** výroků na téma pravicového extremismu, které byly zaznamenány ve sledovaných médiích, jich největší část měla **negativní** tón (**1 652**). Časově jich nejvíce spadalo do období **po žhářském útoku ve Vítkově**, kdy se politici často kriticky vyjadřovali k nárůstu extremismu ve společnosti. Celým sledovaným obdobím se prolínaly výroky o **nutnosti zákazu Dělnické strany**, nejprve z úst ministra vnitra Langer a předsedy vlády Topolánka, později tento hlas zazníval od Langerova nástupce ministra Peciny. Právě **Martin Pecina** byl politikem, jehož jméno bylo v souvislosti s negativními reakcemi politiků na extremismus skloňováno v médiích **nejčastěji**, a sice v **556** příspěvcích. **Ivan Langer** s **537** zmínkami vystupoval v těsném závěsu za Pecinou. Velký podíl **ambivalentních** příspěvků (**441**) odráží jistou váhavost politiků ve věci zákazu extremistických politických subjektů, především v době **před útokem ve Vítkově**, která se projevila mimo jiné neúspěšným prvním návrhem zákazu Dělnické strany v březnu 2009.
- **Třetí** nejpočetnější skupinu tvořily výroky **odborníků na pravicový extremismus** (**1 938** příspěvků). Necelé tři pětiny (**1 119**) z nich měly **neutrální** tón. Většinou se jednalo o situace, kdy se experti vyjadřovali k tomu, zda nějaké jednání lze považovat za propagaci neonacismu či fašismu a nakolik je trestně postizitelné. V těchto příspěvcích si znalci většinou zachovávali svůj přísně odborný nehodnotící postoj. Příspěvky s **negativním** hodnocením ze strany expertů (**641**) se týkaly jevů s větší společenskou nebezpečností, jakými byly násilné střety neonacistů s policií během jejich **pochodu na litvínovské sídliště Janov** v listopadu 2009, a především pak **žhářský útok na romskou rodinu ve Vítkově**. Negativní

hlasy expertů zaznívaly také v souvislosti s **návrhy na zákaz DS**, ať už s tím prvním neúspěšným, nebo druhým, který se později ukázal jako úspěšný. Média např. takto citovala právničku Kláru Kalibovou, která se specializuje na pravicový extremismus, když takto komentovala skutečnost, že se vládě nepodařilo prokázat spolupráci DS s extremisty: „*Dělnická strana jednoznačně spolupracuje s Národním odporem, umožňuje jim pochodovat ulicemi, umožňuje jim rozněcovat národnostní a etnickou nesnášenlivost.*“ („Dělnická strana může dále fungovat“, ČT24, 4.3.2009). Expertem, jehož názory byly médiu nejvíce vyhledávány, byl **Miroslav Mareš** z Masarykovy univerzity (**838** příspěvků), dalšími často citovanými byli **Zdeněk Zbořil** z Univerzity Karlovy (**487**), **Ondřej Cakl** (**442**) a **Klára Kalibová** (**228**), oba ze sdružení Tolerance a občanská společnost.

- Z hlediska hodnocení pravicového extremismu lze vysledovat **dva různé druhy přístupů** typické pro různé skupiny představitelů, jejichž vyjádření média citovala. První z nich, který je možné označit jako **úřednicko-právní**, se vyznačuje **větším podílem** hodnotově **neutrálních** vyjádření. Sem typicky patří kromě již zmíněných příslušníků **policejních složek** také zástupci **justice**, **státní úředníci** a **úředníci místních samospráv**. Druhou skupinu s jasně vyhraněným postojem můžeme nazvat **politicko-aktivistickou**. Ta je naopak specifická **velkým podílem** hodnotově zabarvených - **negativních** příspěvků. Lze do ní zařadit **celostátní politiky**, **zástupce neziskových organizací** a **zástupce církevních organizací**. Některé skupiny představitelů lze z povahy jejich profese zařadit někam **doprostřed** mezi tyto dvě vyhraněné skupiny. Jedná se nejen o **odborníky na pravicový extremismus** a **ostatní odborníky** (sociology, politology, psychology apod.), kteří často balancují mezi expertním a angažovaným stanoviskem, ale také o **regionální politiky** (primátory, starosty, zastupitele), kteří jsou z principu své pozice nuceni hájit nejen politické, ale i úředně-legislativní aspekty nakládání s problémem extremismu.

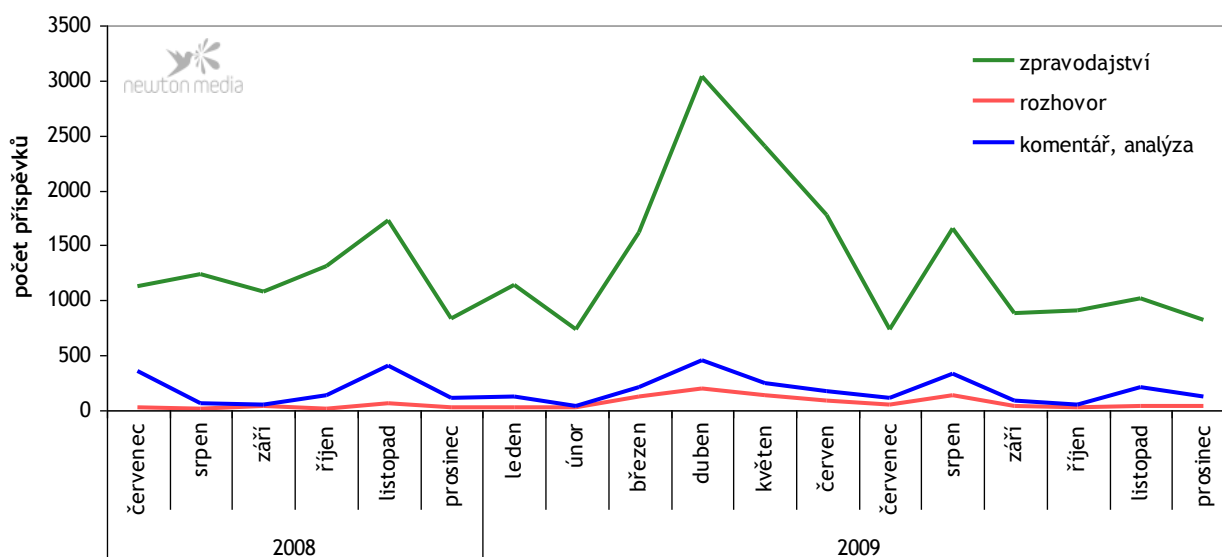
6. Typy příspěvků

6.1. Medializace pravicového extremismu dle typu příspěvku

Graf ukazuje rozložení medializace pravicového radikalismu podle typu příspěvku (zpravodajství, rozhovor, komentář/analýza).

6.2. Vývoj medializace dle typu příspěvku

Graf ukazuje vývoj medializace pravicového radikalismu po jednotlivých měsících, a to s ohledem na typ příspěvku.

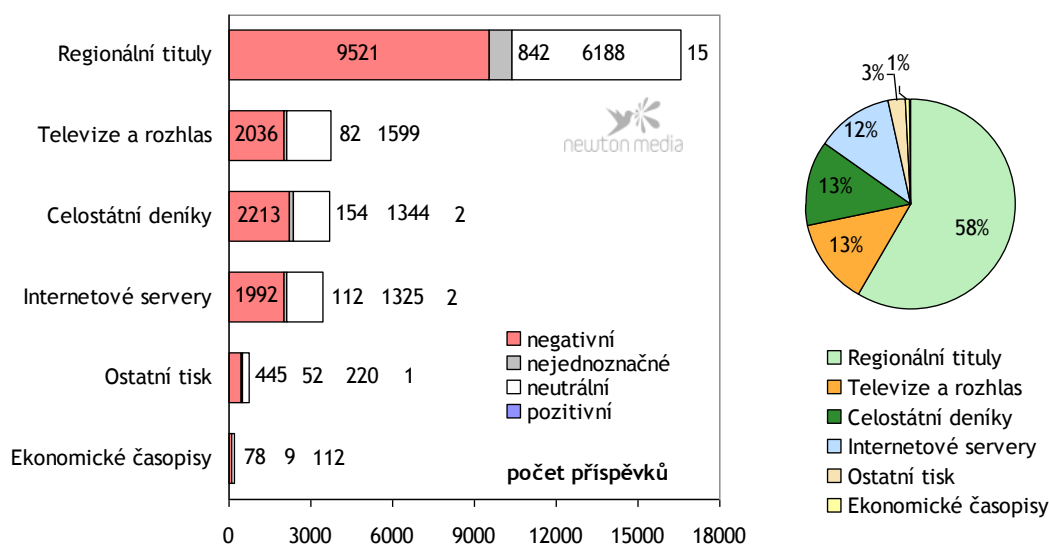
- Jednoznačně **největší** část příspěvků (85 % jak z hlediska počtu, tak i mediálního dopadu) se pravicovému extremismu věnovala formou **zpravodajství**. Nejvíce zpravodajství přinesla média ke třem klíčovým událostem, kterými byly **žhářský útok ve Vítkově** v dubnu 2009, **demonstrace a následný střet mezi policií a extremisty v litvínovském Janově** v listopadu 2008 a **zatčení osob podezřelých ze žhářství v kauze Vítkov** v srpnu 2009. V porovnání s vývojem celkové medializace (viz [kap. 2](#)) vynikne podíl zpravodajství na celkové publicitě v období srpna 2008. Důvodem byla akce **Den svobody** pořádaná

Dělnickou stranou, které se dostalo značné „mediální podpory“ ve formě zpravodajství především v regionálním tisku, a to nejen o jejím průběhu, ale i o přípravách, měnících se uvažovaných místech jejího konání, reakcích místních samospráv atd.

- **Druhým** nejobvyklejším formátem příspěvků byl **komentář/analýza** (11 % podle počtu, 8 % podle mediálního dopadu). Zvýšená frekvence analytických článků a komentářů se rovněž kryla s výskytem výrazných událostí souvisejících s pravicovým extremismem. Můžeme vysledovat celkem čtyři vrcholy této publicity, které mají podobnou hodnotu měsíčního počtu příspěvků, mezi 447 příspěvky v dubnu 2009 (žhářský útok ve Vítkově) a 331 příspěvky v srpnu 2009 (dopadení žhářů z Vítkova). V červenci 2008 souvisela zvýšená aktivita analytiků a komentátorů s útokem neonacistů na brněnskou Queer Parade, o němž psal např. Ivan Hoffman v komentáři „Registrovaní partneři“ (Deníky, 1.7.2008). V listopadu 2008 si komentátoři ve zvýšené míře všímali nejvíce násilného dění kolem litvínovského sídliště Janov (např. komentář „Kdo nic nedělá, vše zkazí“ Martina Zvěřiny v Lidových novinách z 19.11.2008).
- **Třetím**, nejméně častým typem příspěvků byly ve sledovaném období **rozhovory** (4 % podle počtu, 7 % podle dopadu). Trend relativně malého počtu příspěvků tohoto typu byl narušen pouze v dubnu 2009, a to opět v souvislosti s kauzou Vítkov, mimo jiné zásluhou rozhovoru s expertem Miroslavem Marešem, který otiskly všechny regionální Deníky („Když neonacistům prochází násilí, sáhnou k terorismu“, 20.4.2009), a v srpnu 2009, kdy byli dopadeni pravděpodobní pachatelé vítkovského žhářského útoku, na což reagovaly mimo jiné opět regionální Deníky, tentokrát rozhovorem s ministrem vnitra Pecinou („Cizinci nikomu nevadí, problém je s Romy“, 15.8.2009) otištěným ve všech regionálních mutacích.

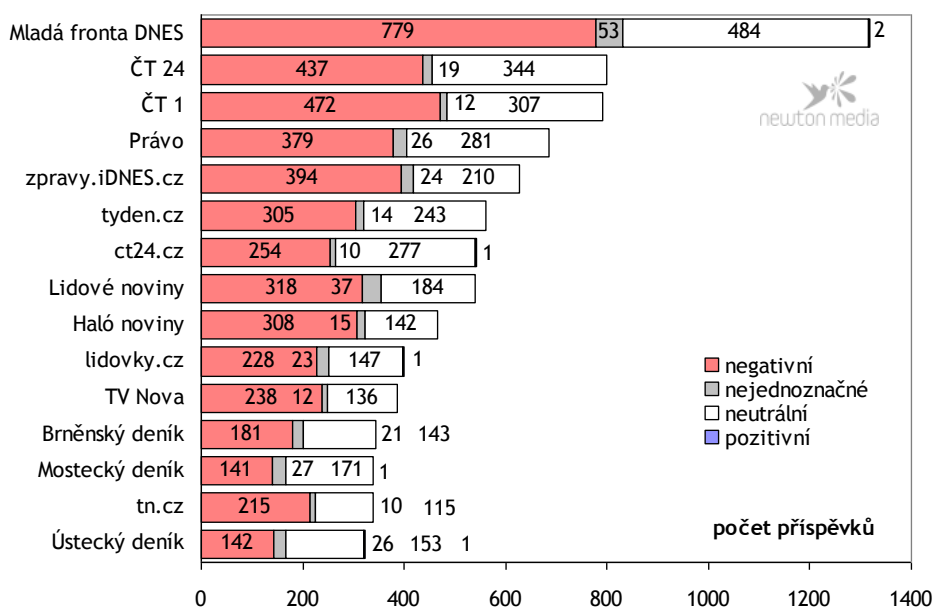
7. Pravicový extremismus v médiích

7.1. Pravicový radikalismus ve skupinách médií

Grafy ukazují, jak byla radikální pravice prezentována v jednotlivých skupinách médií. Graf vlevo zohledňuje hodnotové zabarvení příspěvků, graf vpravo ukazuje podíl jednotlivých skupin médií na celkové medializaci.

7.2. Média nejčastěji referující o radikální pravici

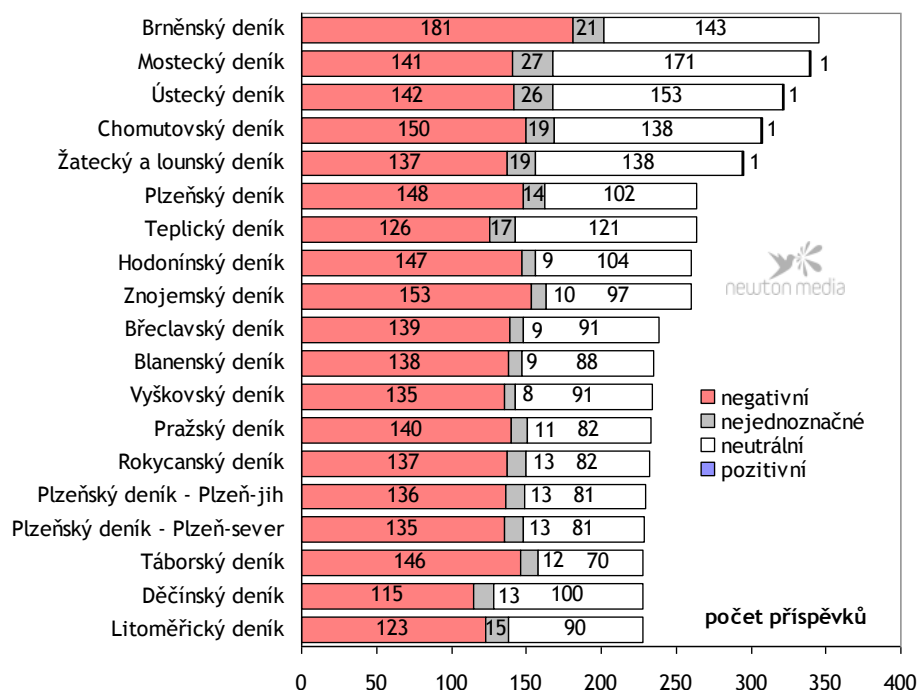

Graf dává přehled o médiích, která nejčastěji referovala o pravicovém extremismu, a to včetně hodnotového zabarvení příspěvků. Graf obsahuje ta média, která uveřejnila 322 a více příspěvků.

- **Největší počet** příspěvků o pravicovém extremismu měly na svém kontě **regionální tituly**. Celkem to bylo **16 566** článků, což znamenalo podíl **58 %** z celkové medializace. Nejedná se však samozřejmě o počet unikátních příspěvků, protože většina takto publikovaných příspěvků byla otištěna ve shodném znění v celé řadě regionálních mutací. Nadpoloviční většina článků vyzněla pro pravicový extremismus **negativně**. Co se týče ostatní hodnotící publicity, regionální tituly přinesly **nejvíce** jak **ambivalentních (842)**, tak i **pozitivně** laděných (**15**) příspěvků. Pět pozitivních příspěvků tvořil ve skutečnosti jeden článek - rozhovor s členkou DS Miroslavou Švehlíkovou - uveřejněný v pěti regionálních mutacích Deníků („Na hrubý pytel hrubá záplata, říká Miroslava Švehlíková“, 7.4.2009).
- **Převahu negativně** zabarvených příspěvků vykázaly všechny skupiny médií, a to včetně tří na druhé až čtvrté příčce, které měly velmi vyrovnané skóre jak co se týče podílu negativní publicity (mezi 55 a 60 procenty), tak i podílu na celkové medializaci (12 až 13 procent). Jednalo se o skupiny **televize a rozhlasu, celostátních deníků a internetových serverů**. Zbývající dvě skupiny médií - **ostatní tisk a ekonomické časopisy** - zaznamenaly v porovnání s výše jmenovanými pouze zlomek publicity (tři, respektive jedno procento).
- V pořadí jednotlivých médií zaujal první příčku s dosti velkým náskokem celostátní deník **Mladá fronta DNES**. Velký podíl na tom měly regionální přílohy deníku, v nichž se objevovaly informace o lokálních akcích extremistů. Z celkových **1 318** příspěvků přibližně **tři pětiny** měly **negativní** vyznění, zatímco **druhou** nejpočetnější skupinou byly příspěvky **bez hodnotového** zabarvení. Dva příspěvky vyzněly vůči pravicovému extremismu **pozitivně**. První z nich byl rozhovorem s revizorem MHD, který se vyjádřil pochvalně o pasažérovi-skinheadovi („Skin čekal s pětistovkou v ruce“, 9.1.2009), druhý obsahoval výpovědi řidičů, s nimiž jel redaktor autostopem, a z nichž jeden chválil skinheady a druhý Dělnickou stranu („Stopařův průvodce po Česku“, 10.1.2009).
- Jako **další** v pořadí jednotlivých médií skončily dva kanály veřejnoprávní televize, a sice **ČT24 a ČT1 s 800, respektive 791** příspěvky. Zatímco mezi celostátními deníky dominovala Mladá fronta Dnes, mezi **internetovými servery** to byl její sesterský web **zpravy.idnes.cz**. Ten uveřejnil celkem **628** příspěvků a skončil tak na celkové **páté** příčce. Zpravodajství a publicistika soukromé televize **TV Nova** se týkaly pravicového extremismu v **386** příspěvcích, což je méně než polovina oproti oběma kanálům ČT, TV Nova však vykazala **větší podíl hodnotově** zabarvené (především **negativní**) publicity. Z **regionálních titulů** se mezi patnácti nejaktivnějšími médii prosadily tři, z nichž největší počet příspěvků měl Brněnský deník (**345, z toho 181 negativních**).

7.3. Pravicový extremismus v regionálních médiích

7.3.1. Regionální média nejčastěji referující o radikální pravici

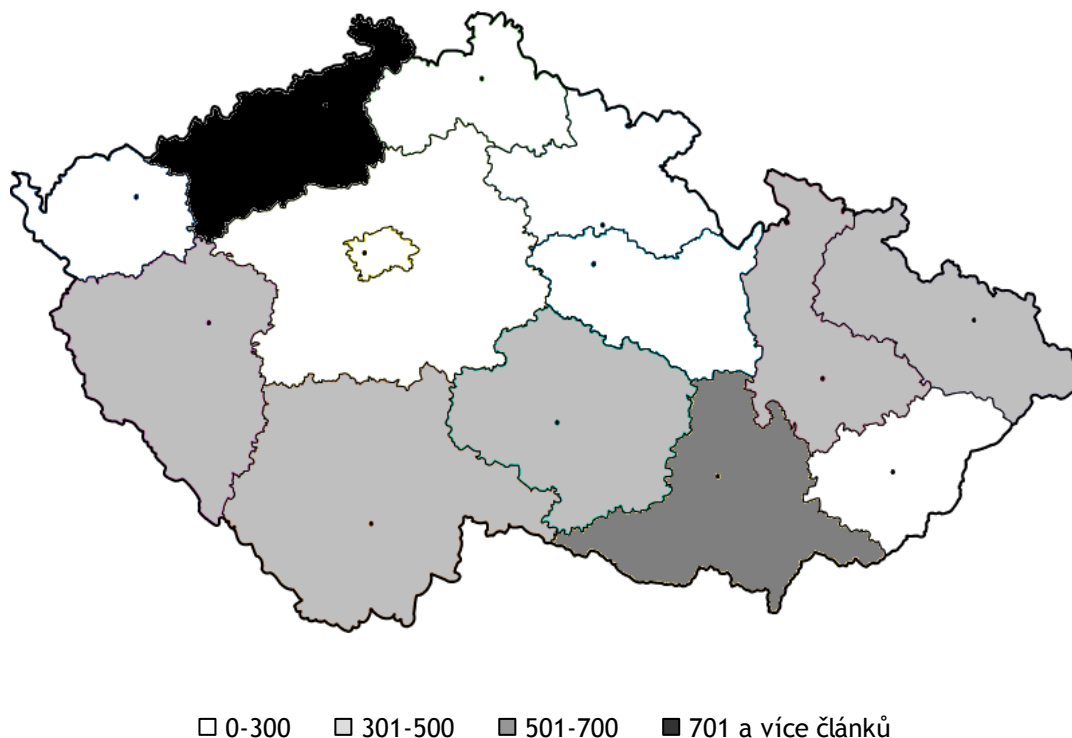

Graf ukazuje, která regionální média (tisk a rozhlas) uveřejnila o pravicovém extremismu nejvíce příspěvků.

- Kromě výše zmíněného nejaktivnějšího regionálního titulu, kterým byl **Brněnský deník**, překročily ještě další tři tituly hranici **tří set** příspěvků v rámci sledovaného období. Všechny tři vycházejí v regionu severních Čech. **Brněnský deník** věnoval největší pozornost mimo obvyklých kauz s celostátním dosahem, jakou byl např. **žhářský útok ve Vítkově**, z regionálních kauz aktivitám **Národní strany v okolí brněnské mešity**, „spanilé jízdy“ téže strany a jejích Národních gard v tzv. brněnském „bronxu“ nebo připomenutím útoku extremistů na průvod brněnské **Queer parade**. Severočeské tituly svorně nejvíce reagovaly na **děni kolem litvínovské čtvrti Janov**, konkrétně tamního sídliště obývaného z velké části Romy a akcí **Dělnické strany** a jejích sympatizantů v této lokalitě.
- Ve všech regionálních titulech tvořila přinejmenším **polovinu příspěvků negativní** publicita pravicového extremismu, téměř celý zbytek vyplňovala neutrální publicita s výjimkou přibližně pěti procent příspěvků, které měly **ambivalentní** tón.
- Mezi příspěvky uveřejněnými čtyřmi severočeskými tituly, které se umístily na druhé až páté příčce žebříčku, se objevilo vždy **po jednom** článku, který měl vůči pravicovému extremismu **pozitivní** hodnotové zabarvení. **Mostecký deník** otiskl dne 18.3.2009 báseň čtenáře Jakuba Boudy glosující situaci na janovském sídlišti, která obsahovala verš „*služňákům pomalu odzvoní hrana, snad se jich zastane Dělnická strana*“. **Ústecký deník** citoval 6.12.2008 z příspěvku čtenáře na svých webových stránkách: „*My se nenecháme diskriminovat od Cikánů, proto budeme volit Dělnickou stranu, ta z nich nemá strach jako naši politici*.“ **Chomutovský deník** okomentoval výsledky čtenářské ankety týkající se toho, komu by respondenti dali svůj hlas ve volbách: „*Nejvíce hlasů (124) si vysloužila Dělnická strana, ačkoli je mezi stranami jednou z nejmladších a počítá se mezi radikální*“ („Jak vyšla anketa 'Komu byste dnes dali hlas v krajských volbách?'“, 7.10.2008). A konečně, **Žatecký a lounský deník** (17.12.2009) přinesl rovněž citaci názoru čtenáře: „*At' se politici nediví, že narůstají volební preference Dělnické strany. Pokud se lidé nezastane stát, policie ani obec, budou vítat s otevřenou náručí někoho, kdo nabízí, že udělá konečně pořádek a též že nebudem žít devět dětí někomu, kdo se ani neuživí sám!*“. Nejen z těchto příkladů je

patrné, že za pozitivní medializací pravicového extremismu, která byla celkově velmi nízká (20 příspěvků, z toho 13 v regionálních titulech), stojí z velké části otiskování nekomentovaných politických názorů a stanovisek čtenářů a širší veřejnosti, nikoli přímá podpora zástupců médií extremistům a jejich myšlenkám.

7.3.2. Medializace pravicového extremismu v jednotlivých krajích

Na mapě je znázorněna míra publicity pravicového radikalismu v jednotlivých krajích ČR podle počtu příspěvků publikovaných v regionálním tisku a rozhlase. Pro objektivnější srovnání jednotlivých krajů jsou totožné příspěvky uveřejněné současně v několika mutacích regionálních Deníků do tohoto grafu započteny pouze jednou za každý kraj.

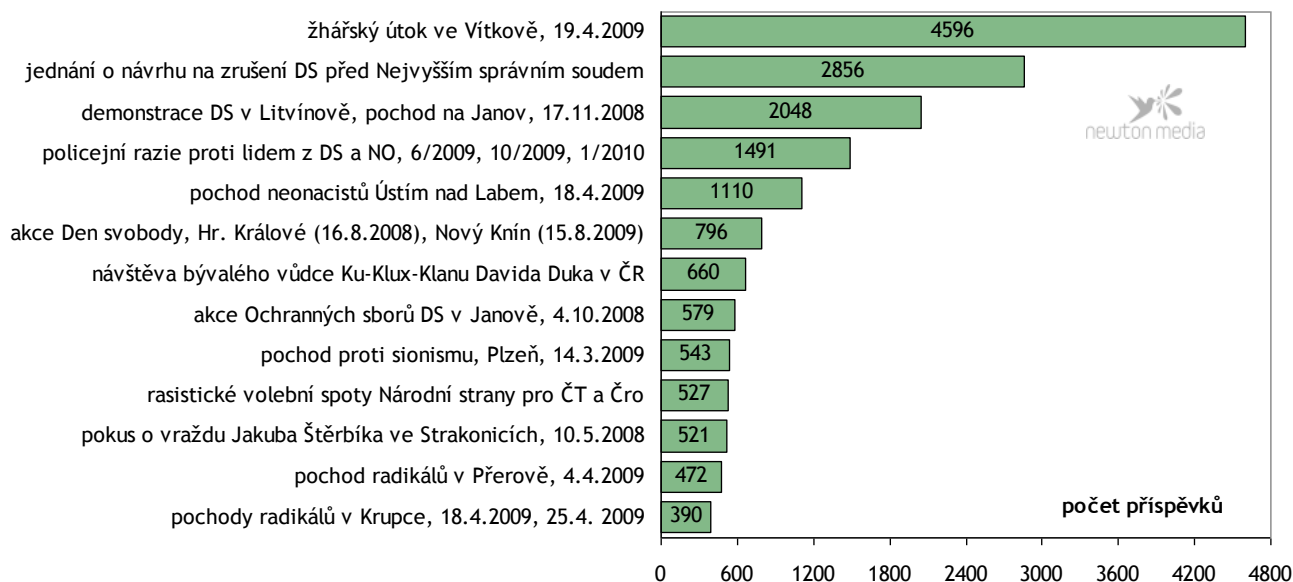
- Co se týče struktury publicity pravicového extremismu v regionálních médiích (tisku a rozhlase), mezi jednotlivými kraji panovaly ve sledovaném období **značné rozdíly**. Největší počet jedinečných příspěvků uveřejnila regionální média v **Ústeckém kraji**. **Nadprůměrný** počet zpráv se objevil také v regionu **Jihomoravském**. Naopak **malý** počet příspěvků o extremismu přinesla média krajů **Karlovarského, Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického**, spolu se **Středočeským** krajem a hlavním městem **Prahou**. Média dalších krajů (**Plzeňského, Jihočeského, Vysočiny, Olomouckého a Moravskoslezského**) se počtem zpráv řadily přibližně **doprostřed spektra**.
- Tisk a rozhlas **Ústeckého kraje** jednoznačně **dominoval** nad ostatními regiony, když během sledovaného roku a půl přinesl **896** příspěvků, zatímco **jihomoravská** média jako druhá v pořadí uveřejnila pouze **542** příspěvků. Necháme-li stranou zprávy, které do regionálních médií vstupovaly z celostátní úrovně a měly tudíž nadregionální obsah, z dění v samotném **Ústeckém kraji** byla největší pozornost jednoznačně soustředěna na události v **litvínovské čtvrti Janov** a na demonstrace a pochody příznivců pravicového extremismu v dalších lokalitách severních Čech. Zatímco v druhém pololetí roku 2008 byly hlavním terčem regionálních médií **aktivity Dělnické strany v Litvínově**, které vyvrcholily v listopadu (17.11.2008) nejprve demonstrací a posléze nepovoleným pochodem na Janov, který skončil násilným střetem s policií, po zbytek období se média Janovem zabírala i nadále, avšak, i přes pokračující snahy DS o vyvolávání

napětí (např. akce Ochranných sborů v lednu 2009), již s větším důrazem na to, jakým způsobem je vypjatá situace na místním sídlišti prakticky řešena, ať už vládou nebo místní samosprávou. Další lokální událostí, která se podílela na vysoké medializaci extremismu v Ústeckém kraji, byl **pochod pravicových extremistů v Ústí nad Labem**, který byl naplánovaný na 18.4.2009, a vlna odporu občanských aktivistů a regionálních politiků, která se proti němu zvedla. Díky tomu se pochodu organizovanému skupinou Autonomních nacionalistů Sever dostávalo mediálního zájmu poměrně dlouho před nahlášeným termínem akce a dokonce i po něm. K významu akce pro média přispíval také předem avízovaný vysoký počet účastníků pochodu a předem vyjadřované obavy z jeho možného průběhu.

- **Jihomoravská média nejvíce sledovala dění v samotné moravské metropoli Brně.** Některé události, o kterých se psalo, spadaly ještě do období před prvním červencem 2008. Jednalo se o **prvomájovou demonstraci Dělnické strany v Brně v roce 2007**, nebo o **útok extremistů na pochod brněnské Queer Parade v červnu 2008**. Nicméně většina příspěvků zpravovala o aktuálních událostech, ať už **akcích Národní strany před brněnskou mešitou či v tzv. „bronxu“**, nebo o **prvomájové demonstraci 2009 pořádané Dělnickou stranou**, kvůli níž čelili v listopadu 2009 předseda strany T. Vandas a tři místopředsedové trestnímu stíhání za projevy, které na této akci pronesli. Pozornost médií vzbudily také menší akce, např. brněnský protest proti zadržení skupiny extremistů při policejní razii v červnu 2009. V Brně se odehrálo rovněž několik výraznějších protestů proti pravicovému extremismu, o nichž místní média taktéž informovala.

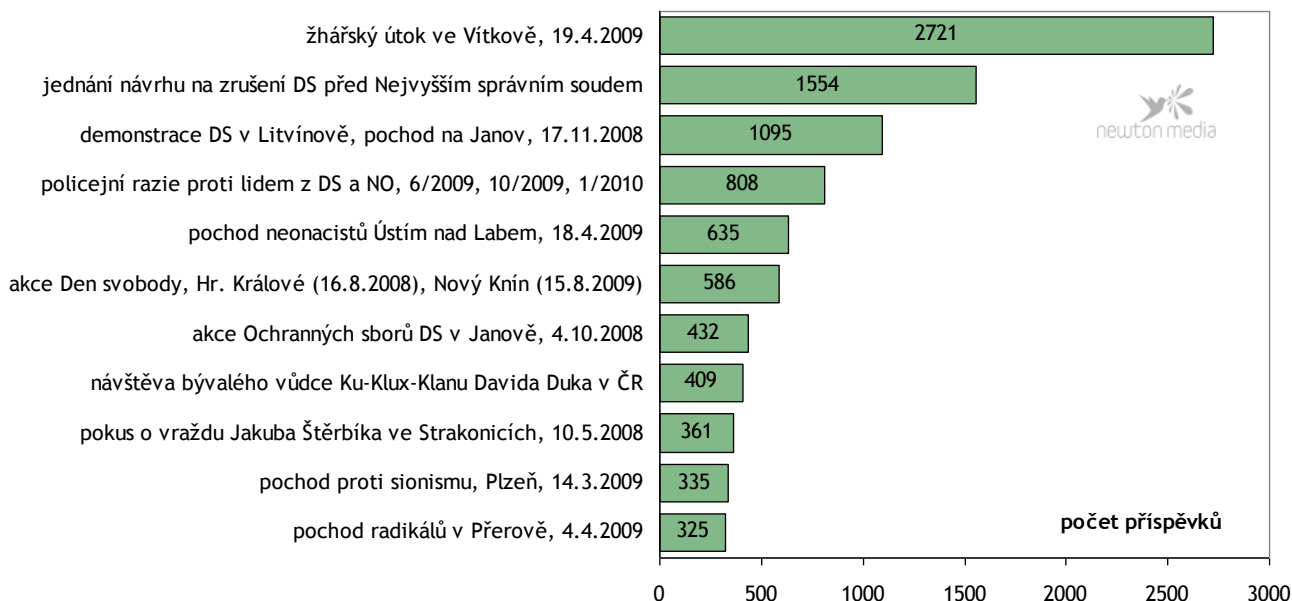
8. Kauzy

8.1. Přehled nejčastěji medializovaných kauz

Graf ukazuje kauzy (události), s nimiž byl pravicový extremismus v médiích nejčastěji spojován. Jsou v něm zahrnuti pouze ty kauzy, o nichž byla zmínka alespoň v 390 příspěvcích.

8.2. Nejčastější kauzy v regionálních médiích

V grafu jsou uvedeny kauzy, se kterými byl pravicový radikalismus v regionálních médiích nejčastěji spojován. V něm zahrnuti pouze ty kauzy, o nichž byla zmínka alespoň v 325 příspěvcích.

- V celkovém souhrnu nejmedializovanějších kauz sledovaného období se jich objevilo pět, o nichž média informovala ve více než tisíci příspěvcích. Jednalo se o žhářský útok ve Vítkově (4 596), jednání

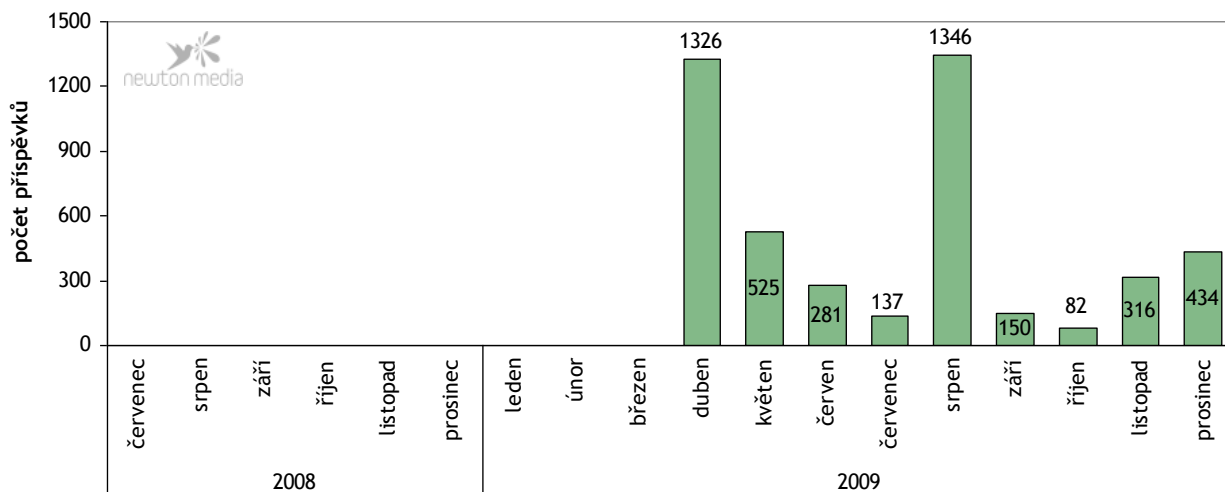
o zrušení DS před Nejvyšším správním soudem (2 856), demonstraci DS v Litvínově a pochod na Janov v listopadu 2008 (2 048), opakované policejní razie proti lidem z DS a NO v červnu a říjnu 2009 (1 491) a pochod neonacistů Ústím nad Labem v dubnu 2009 (1 110). První tři kauzy v pořadí byly tak silně medializovány, že jim bylo věnováno více než tisíc příspěvků i v samotné skupině regionálních titulů. Těmito třema kauzami se budeme zabírat dál v samostatných podkapitolách.

- Z pořadí medializace kauz je patrné, že aktivita extrémně pravicových subjektů spočívající v pořádání různých **demonstrací, akcí či pochodů** je velmi účinným prostředkem, jak upoutat pozornost médií. Z **třinácti** mediálních kauz s největším počtem příspěvků se jich **sedm** týkalo právě těchto akcí pořádaných různými extremistickými uskupeními. S výjimkou žhářského útoku ve Vítkově, který byl z hlediska míry medializace, jaké se mu dostalo a stále dostává, naprosto výjimečnou událostí, byl nejvíce mediálně zviditelněným kriminálním činem pravicového extremisty útok bodnou zbraní na Jakuba Štěrbíka ve Strakonici (521 příspěvků). Zdá se tedy, že s výjimkou kauzy Vítkov se publicitě konkrétních závažných kriminálních činů nedostávalo tak systematické pozornosti médií jako jiným aktivitám souvisejícím s extremismem, např. zmíněným pochodům či demonstracím.
- Naopak relativně velkou pozornost směřovala média k aktivitám vlády a bezpečnostních složek státu při **potírání pravicového extremismu** a s ním spojených hrozeb. Svědčí o tom umístění dvou kauz na předních příčkách, a to jednak kauzy **jednání o zákazu DS před NSS**, a také kauzy **policejních razíí proti extremistům z DS a NO v červnu a říjnu 2009**. Tyto razie proběhly ve dvou vlnách. O té první informovala v průběhu celého června 2009 počínaje 9.6.2009, kdy se objevila zpráva, že „*policie zadržela špičky neonacistického hnutí*“. Od druhé poloviny června do konce července probíhaly na různých místech republiky (např. v Brně a v Praze) protestní akce na podporu zadržených (např. „*Protestní sraz proti zásahu policie vůči nacionalistickým aktivistům*“, ČT1, 15.6.2009). Druhá vlna zatýkání proběhla 21.10.2009 a média byla opět u toho, když informovala o tom, že „*při razii na extremisty zadržela policie 28 lidí*“ (zpravy.idnes.cz). O protestech extremistů tentokrát média psala ještě tentýž den.
- Svým charakterem odlišné od ostatních nejmedializovanějších kauz byly kauzy **návštěvy bývalého vůdce Ku-Klux-Klanu Davida Dukea v České republice (660 příspěvků) a rasistických volebních spotů Národní strany v ČT a ČRo (527 příspěvků)**. Předvolebním spotům NS věnovala velkou pozornost všechna média, avšak tato kauza utichla stejně rychle jako začala. V týdnu **od 20.5.2009 do 26.5.2009** se odehrálo **75 procent** její medializace (**396** příspěvků) a poté již pouze pozvolna doznívala. K jistému návratu této kauzy došlo až na sklonku roku (kolem 10.12.2009), kdy některá média interpretovala podmíněný trest odnětí svobody pro představitele NS Jiřího Gaudina právě jako trest za tyto spoty, zatímco jiná média hovořila o trestu za vydání knihy „*Konečné řešení otázky cikánské*“, které je právě Gaudin autorem. Podobný vývoj měla rovněž kauza popírače holocaustu a bývalého vůdce rasistické organizace Ku-Klux-Klan **Davida Dukea a jeho návštěvy v ČR**. Z celkových 660 příspěvků jich média přinesla **583** (tj. **88 %**) v časovém rozmezí **od 22.4.2009 do 30.4.2009**. V pozdější době se k ní média vracela málo, většinou už jen v různých připomínkách v souvislosti s jinými kauzami. V tomto ohledu jsou tyto dvě kauzy jiné než kauzy na prvních třech místech medializace, jejichž publicita měla, jak dále uvidíme, dlouhodobý charakter. Je otázkou, zda důvodem toho, že obě dvě akce, jejichž hlavním cílem nepochybně bylo vyprovokovat média a vzbudit zájem veřejnosti, tak rychle odezněly, bylo rychlé zvládnutí situace ze strany médií a orgánů činných v trestním řízení, nebo zda to bylo spíše důsledkem ne zcela úspěšné mediální strategie jejich organizátorů.
- Z **porovnání** pořadí medializace hlavních kauz ve **všech sledovaných médiích** a ve skupině **regionálních titulů** vyplynuly pouze **velmi malé rozdíly**. Odlišnou kauzu od celkového pořadí najdeme v seznamu regionálně medializovaných kauz až na **sedmém** místě, kde spíše „*pražskou*“ kauzu **návštěvy Davida Dukea** předstihla „*severočeská*“ kauza **akce Ochramných sborů DS v Janově 4.10.2009**. I na dalších místech je však pořadí kauz jen mírně odlišné. Nelze tedy říci, že by regionální tituly s ohledem na svou cílovou skupinu přistupovala k referování o kauzách souvisejících s pravicovým extremismem odlišným způsobem než sledovaná média jako celek.

8.3. Rozbor vybraných kauz

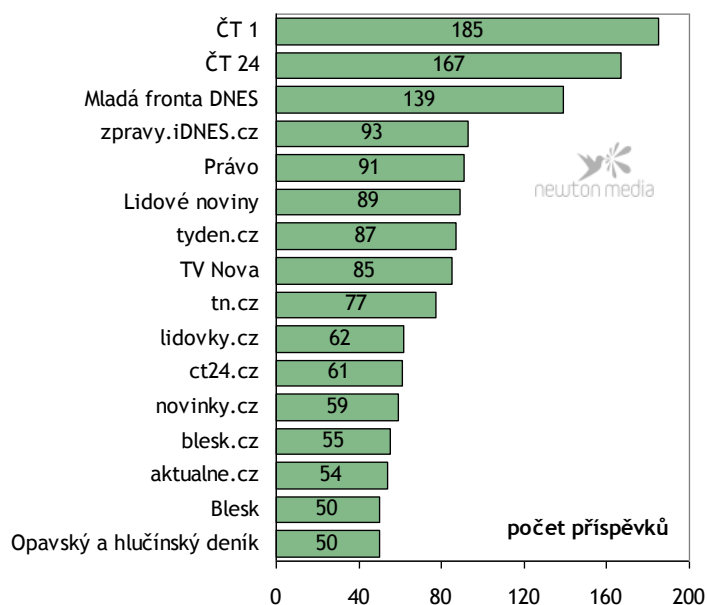
8.3.1. Žhářský útok ve Vítkově, 19.4.2009

8.3.1.1. Vývoj kauzy

Graf ilustruje vývoj medializace kauzy po jednotlivých měsících sledovaného období.

8.3.1.2. Média nejčastěji referující o kauze

Graf dává přehled o médiích, která nejčastěji referovala o vybrané kauze. Zahrnuje ta média, která o kauze referovala v 50 a více příspěvcích.

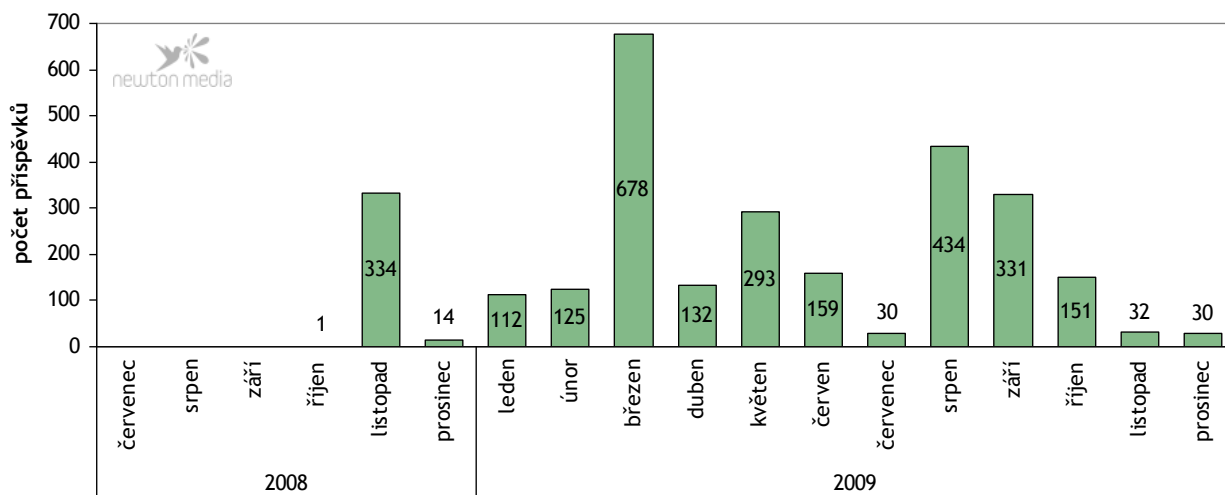
- Kauza žhářského útoku na dům obývaný romskou rodinou ve Vítkově, ke kterému došlo 19.4.2009, vyvolala největší jednorázový měsíční nárůst medializace v rámci jedné kauzy za celé období sledované touto analýzou. Poněkud překvapivě se tak ale nestalo v měsíci dubnu, kdy k zmíněnému útoku došlo, ale

až v měsíci **srpnu**, kdy se policii podařilo zadržet čtyři pravicové radikály, kteří byli z činu obviněni a v současnosti jsou za něj souzeni. Rozdíl v medializaci samotného útoku (1 326 příspěvků) a zadržení útočníků (1 346 příspěvků) je však velmi malý.

- **Nejaktivnějšími médii** v informování o Vítkovu byly **veřejnoprávní televize ČT1 a ČT24 (185, respektive 167 příspěvků)**, následované **celostátním deníkem Mladá fronta DNES (139)** a jeho sesterským webem **zpravy.idnes.cz (93)**. Jako první pochopitelně o kauze informovaly hned 19.4.2009 některé zpravodajské servery (**aktualne.cz, lidovky.cz, tn.cz, zpravy.idnes.cz**) veřejnoprávní i soukromé **televize a rozhlas**. Z regionálních titulů se mezi nejaktivnějšími médii objevil pouze **Opavský a hlavičský deník**, tedy list vycházející z regionu, kam patří samotné město Vítkov.
- **Mezi dubnem a srpnem zájem** médií o vítkovskou kauzu plynule **klesal**, z měsíce na měsíc vždy přibližně o polovinu, tedy o **50 procent**. Po **zadržení žhářů** naopak zájem médií začal opět **narůstat** v souvislosti s tím, jak se objevovaly nové informace, a blížilo se soudní projednávání případu. Důležitou roli v medializaci této kauzy hrálo také to, že se stala významným argumentem v přípravách druhého vládního **návrhu na zrušení Dělnické strany**, poté co se ukázalo, že údajní žháři byli sympatizanty či sponzory této strany a přinejmenším jeden z nich byl zachycen na fotografii, jak hovoří s předsedou DS Tomášem Vandasem.
- Média **přistupovala** ke kauze Vítkov z **několika různých hledisek**. Vedle zmíněné **argumentace Vítkovem jako exemplárním příkladem pravicového extremismu** a důvodem pro jeho přísné potírání převažovalo informování o Vítkovu jako o **kriminální kauze** náležící do rubriky Černá kronika. Třetí podstatnou linií medializace Vítkova bylo **sledování lidských příběhů obětí útoku** (především těžce popálené dvouleté Natálky) a jejich zachránců. Téměř každý den tak přicházely zprávy o vývoji zdravotního stavu Natálky a jejích rodičů, média byla v kontaktu s lékařským týmem, který o Natálku pečoval, ale také jsme mohli sledovat, jak se vyvíjí řešení bytové situace rodiny, jejíž dům do základů vyhořel, a rozsáhlé bylo rovněž zpravodajství o tom, jak prezident Klaus naložil s milostí pro otce Natálky. Bylo tomu tak nejspíš poprvé, kdy média u nějakého rasově motivovaného útoku či zločinu z nenávisti věnovala tak rozsáhlou pozornost příběhu jeho obětí.

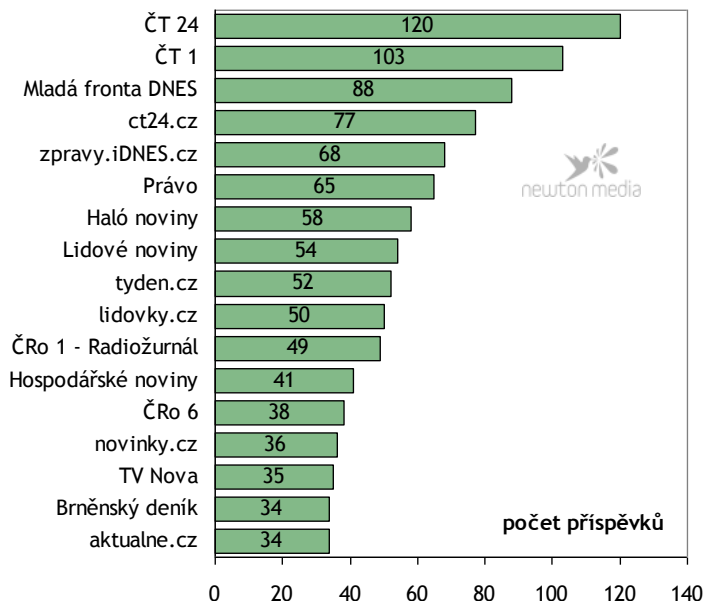
8.3.2. Jednání o návrhu na zrušení DS před Nejvyšším správním soudem

8.3.2.1. Vývoj kauzy

Graf ilustruje vývoj medializace kauzy po jednotlivých měsících sledovaného období.

8.3.2.2. Média nejčastěji referující o kauze

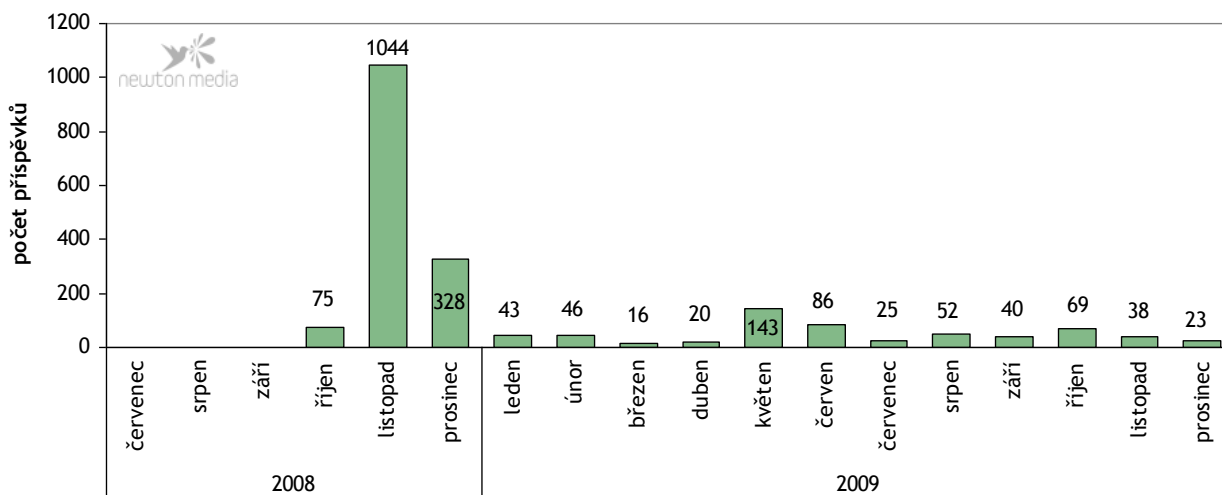
Graf dává přehled o médiích, která nejčastěji referovala o vybrané kauze. Zahrnuje ta média, která o kauze referovala v 34 a více příspěvcích.

- Podstatným faktorem působícím na podobu medializace kauzy **projednávání zákazu DS před Nejvyšším správním soudem**, je to, že se jedná o kauzu **velmi dlouhodobou**, která se začala odvíjet už v první třetině období sledovaného touto analýzou (v říjnu 2008), ale do jeho konce nedospěla k rozuzlení. Nemuselo tomu tak však být, pokud by uspěl hned první návrh na rozpuštění strany podaný vládou premiéra Topolánka, který projednával NSS v únoru a březnu 2009.

- **Pořadí nejaktivnějších médií** referujících o kauze bylo velmi **podobné** jako v případě kauzy **Vítkov**. Na **prvních dvou** místech se objevilo zpravodajství veřejnoprávních televizních kanálů **ČT1** a **ČT24** (**120**, respektive **103** příspěvků), následovala **MF Dnes** (**88**) a server **zpravy.idnes.cz** (**77**). Z regionálních titulů se mezi nejaktivnějšími médii objevil **Brněnský deník**, a to z toho důvodu, že Nejvyšší správní soud, který zákaz DS projednával, sídlí právě v Brně. Část publicity této kauzy měla tento lokální charakter, protože se v ní jednalo například o informování o průběhu protestních akcí příznivců DS na prostranství před budovou NSS.
- Právě zmíněný **březen 2009** byl s **678** příspěvky měsícem, v němž tato kauza zaznamenala svůj **vrchol**. Stalo se tak poté, kdy Nejvyšší správní soud, hned na jeho začátku (**4.3.2009**) **vynesl verdikt**, jímž vládní návrh smetl ze stolu pro nedostatek důkazů. **Následoval pokles** medializace této kauzy, který se nesl v duchu debat o tom, zda by DS přece jen neměla být zrušena a zda by stejným způsobem nemělo být naloženo i s jinými extremistickými subjekty, nejen těmi pravicovými. **Druhým vrcholem** medializace byl **srpen 2009** (**434** příspěvků), kdy se objevily informace o tom, že by kauza **žhářského útoku ve Vítkově** mohla napomoci k úspěchu nového návrhu na zrušení DS, jelikož existuje důvodné podezření o napojení žhářů na toto uskupení. V této době se začala v kauze více angažovat **vláda premiéra Fischera** reprezentovaná **Martinem Pecinou** coby nástupcem v této věci neúspěšného ministra vnitra Langeru.

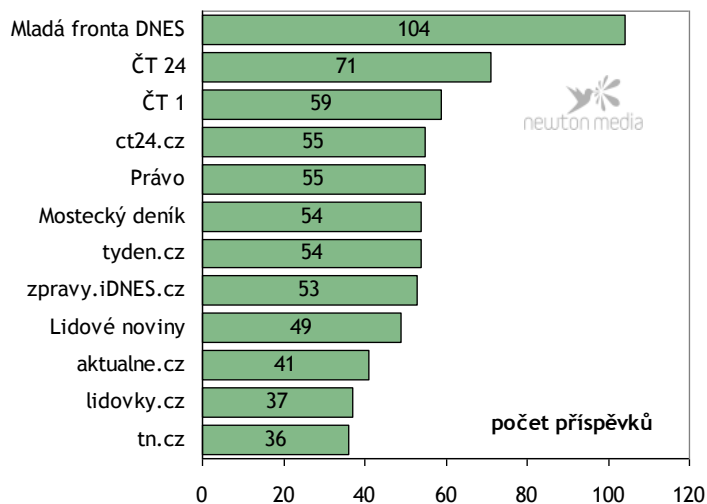
8.3.3. Demonstrace DS v Litvínově, pochod na Janov, 17.11.2008

8.3.3.1. Vývoj kauzy

Graf ilustruje vývoj medializace kauzy po jednotlivých měsících sledovaného období.

8.3.3.2. Média nejčastěji referující o kauze

Graf dává přehled o médiích, která nejčastěji referovala o vybrané kauze. Zahrnuje ta média, která o kauze referovala v 36 a více příspěvcích.

- Třetí nejmedializovanější kauza sledovaného roku a půl, **demonstrace DS v Litvínově s následným pochodem na Janov**, reprezentuje jiný typ vývoje informování o kauze než předchozí dvě. Jak je patrné, jedná se stejně jako v případě kauzy návrhu zákazu DS o kauzu dlouhodobou, zároveň však takovou, která měla pouze jeden zřetelný vrchol publicity. Tím byl **listopad 2008**, kdy se odehrála patrně nejnásilnější demonstrace pravicových extremistů v celé dosavadní historii samostatné České republiky. Média o této události v průběhu měsíce informovala v **1 044** příspěvcích. Tomuto jednorázovému nárůstu publicity předcházely v **říjnu 2008** pouze dvě zprávy o chystané demonstraci, z nichž jednu otiskl 30.10.2008 Mostecký deník, a druhou přinesly v identické podobě ve všech 74 mutacích regionální Deníky („Extremisté se aktivizují, vláda chce zakročit“ Deníky, 31.10.2008).

- Médiiem, které věnovalo kauze pochodu extremistů na Janov v průběhu času **největší** pozornost, byl **celostátní deník Mladá fronta DNES (104 příspěvků)**. S větším odstupem následovaly **veřejnoprávní televize ČT24 (71) a ČT1 (59)**, následovaná zpravodajským serverem **ct24.cz**, spolu s dalším celostátním deníkem **Právo (oba 55)**. Jen o jeden příspěvek méně měl **jediný regionální titul** mezi nejaktivnějšími médii v této kauze, a tím byl **Mostecký deník (54)**.
- **Kromě informací přímo z průběhu demonstrace** a pochodu extremistů se média ve zbytku měsíce listopadu věnovala podrobnému **hodnocení** akce extremistů a průběhu policejního zásahu proti ní, tomu, zda byl zásah adekvátní a dostatečný, zda nebylo možné celému incidentu zabránit, kdyby na něj byly policie a státní správa lépe připraveny atd. Zároveň se **25.11.2008** objevila informace, že **vláda podpořila návrh** ministra vnitra Langeru iniciovat **soudní zákaz Dělnické strany** („Dělnická strana skončí, řekla vláda“, Deníky, 25.11.2008).
- Významnější zájem médií budila kauza ještě v **měsíci následujícím** po listopadovém „pokusu o pogrom na janovské Romy“, jak média policií zmařenou akci často nazývala. V **prosinci 2008** bylo publikováno **328** zpráv o této kauze. Psalo se v nich o **dalším chystaném pochodu DS** v Litvínově, o údajném **vzniku ozbrojené romské domobran**y, o **zákazu všech akcí** příznivců i odpůrců pravicového extremismu svolaných na tento měsíc do Litvínova, o **vyznamenání policistů**, kteří se zúčastnili listopadového zásahu, nebo o tom, že policie pátrala po agresivních demonstrantech, které se jí dosud nepodařilo dopadnout. Následně přinesla média také zprávy o tom, že se nakonec žádného z útočníků nepodařilo kvůli nedostatku důkazů obvinít z trestného činu.
- S příchodem **nového roku** však publicita kolem dění v Litvínově rychle umlkla. Ani Dělnické straně se již navzdory snaze nepodařilo zopakovat v této lokalitě stejně mediálně sledovanou akci, a pochod na Janov se postupně stal pro novináře, politiky i zástupce neziskových organizací případem události, která by se pokud možno neměla vícekrát opakovat. Právě rolí **negativního precedentu** lze vysvětlit **nízkou, avšak trvalou pozornost**, kterou média této kauze po zbytek sledovaného období věnovala, a vlastně věnují dodnes. Přípomínky kauzy Janov také figurovaly nejen v případě prvního, neúspěšného **návrhu na zákaz Dělnické strany**, ale, spolu s **kauzou Vítkov** i v druhém, úspěšném procesu v únoru 2010.

9. Metodika

Úvodem

Cílem analýzy bylo zmapovat vývoj publicity problematiky pravicového extremismu v tuzemských médiích. Do analýzy se promítly příspěvky uveřejněné v celostátních denících, regionálních titulech, týdenících a časopisech, v televizním a rozhlasovém zpravodajství a publicistice a na vybraných internetových serverech. Sledované období začínalo 1.7.2008 a končilo 31.12.2009.

Analýza zdrojových dat

Při vyhledávání relevantních zpráv vycházela společnost Newton Media z pojmů, s nimiž média běžně pracují. Jednalo se především o termíny extremismus, radikalismus, neonacismus a skinheads (ve všech možných tvarech). Do analýzy vstupovaly i další termíny (např. rasismus, nacionalismus, fašismus), pokud explicitně souvisely s otázkou extremismu. Opomenuty nezůstaly ani významné události spjaté s českou ultrapravicovou scénou (pražský pochod při výročí tzv. Křišťálové noci, akce Dělnické strany zaměřené proti Romům, žhářský útok ve Vítkově atd.). Analýza též zahrnovala články o subjektech v médiích označovaných za extremistické (Národní strana, Dělnická strana, Autonomní nacionalisté, Národní korporativismus, Národní odpor atd.). Do analýzy náležely pouze příspěvky týkající se dění v České republice.

Obecná konstatování (např. „Češi jsou rasisté“) nebyla považována za relevantní příspěvek. Analýza se nezabývala ani rasistickými projevy některých známých politiků a dalších osob veřejného života (např. protiromsky vyznívající výroky bývalého předsedy KDU-ČSL Jiřího Čunka), pokud se v souvislosti s nimi neobjevovaly odkazy na pravicové extremisty. Předmětem zkoumání nebyly vzpomínky na historické události před rokem 1989, recenze filmů (zmínky o promítání kontroverzního filmu Fitna uspořádaném Národní stranou ovšem do analýzy patřily) či chování fotbalových chuligánů, pokud se otevřeně nehovořilo o jejich propojení s radikální pravíci.

Sledované parametry

Sledovanými parametry medializace pravicového radikalismu byla kromě formálních kategorií, jako jsou název média, jméno autora příspěvku a podobně, také obsahová hlediska:

1, Hodnotové vyznění příspěvku vůči pravicovému radikalismu:

- pozitivní - vyjádření pochvaly, souhlasu či sympatií pravicovému radikalismu
- neutrální - informativní nehodnotící příspěvky
- ambivalentní - nejednoznačné příspěvky nebo příspěvky obsahující ve vyvážené míře pozitivní i negativní skutečnosti
- negativní - projevy nesouhlasu či odporu vůči pravicovému radikalismu, poukazování na jeho společenskou nebezpečnost.

2, Typ příspěvku:

- zpravodajství
- rozhovor
- komentář, analýza.

3, **Tematický kontext.** V rámci analýzy byla sledována tato témata, přičemž v jednom příspěvku mohlo být obsaženo několik témat současně:

- akce, pochody, demonstrace pravicových extremistů
- akce, pochody, demonstrace proti pravicovému extremismu
- koncerty neonacistických skupin
- kriminalita příznivců pravicového extremismu
- volby a volební kampaně

- vyjádření politiků k pravicovému extremismu
- snahy o potírání pravicového extremismu ze strany státu a místních samospráv
- informace o obětech pravicově-extremistického násilí
- zmínky o pravicovém extremismu v souvislosti se sportem a jeho fanoušky
- ostatní nezařaditelné příspěvky.

4, **Kauzy.** V rámci analýzy byly identifikovány nejdůležitější kauzy, tj. věcně či časově vymezené události s podstatným vlivem na podobu mediálního obrazu sledovaného jevu.

5, **Subjekty.** V rámci analýzy byl sledován výskyt krajně pravicových subjektů v jednotlivých příspěvcích. Jednalo se o tyto subjekty:

- Dělnická strana
- Národní strana
- Autonomní nacionalisté
- Národní odpor
- Národní korporativismus
- Dělnická mládež
- Národní garda
- Ochrané sbory
- White Justice
- Svobodná mládež
- Dělnická strana sociální spravedlnosti
- Mladí národní demokraté
- iniciativa Odporuj
- jiné subjekty (Resistance Women Unity, Radicalboys, Vlastenecká fronta, Nacionalisté Kutnohorska aj.).

6, **Medializace představitelů pravicového radikalismu.** V rámci analýzy byla sledována publicita osob spojených s extremistickými subjekty. U každého představitele bylo posouzeno, jak byl v daném příspěvku hodnocen, a to opět na škále pozitivní - neutrální - ambivalentní - negativní.

7, **Vyjádření profesních skupin k pravicovému radikalismu.** Sledována byla vyjádření zástupců následujících profesních skupin, přičemž u každého vyjádření bylo posouzeno, jakým způsobem daný představitel hodnotí pravicový radikalismus (opět na škále pozitivně - neutrálně - ambivalentně - negativně):

- politici celostátní
- politici regionální
- zástupci církevních organizací
- zástupci justice (státní zástupci, soudci, advokáti)
- odborníci na pravicový extremismus
- ostatní odborníci (např. politologové, sociologové, psychologové)
- zástupci neziskových organizací
- státní úředníci
- úředníci místních samospráv
- příslušníci policie a BIS
- armáda, vojenská policie
- ostatní představitelé.

Mediální dopad

Parametr mediálního dopadu má za cíl lépe než absolutní počty příspěvků prezentovat skutečný mediální obraz sledovaného subjektu tak, jak se dostává k nejširší skupině čtenářů (posluchačů, diváků) médií. Mediální dopad vyjadřuje míru zásahu příspěvku mezi čtenáři (posluchači, diváky) a vychází z „průměrného“ oslovení procentuálního podílu populace starší 15 let, kterou v ČR tvoří 8,9 milionu obyvatel. Tento parametr vychází

především ze čtenosti (sledovanosti) jednotlivých médií, zároveň u tisku zohledňuje umístění článku v rámci titulu.

Vysoká hodnota mediálního dopadu znamená:

- *sledovaná informace zasáhla velké množství **různých** čtenářů, diváků a posluchačů*
- *sledovaná informace zasáhla **opakovaně** skupinu čtenářů, diváků a posluchačů.*

Data o čtenosti (sledovanosti) jednotlivých médií byla převzata z výzkumu Media projekt, který uskutečňují agentury GfK - TN Sofres - STEM/MARK. Výsledky byly získány z internetové stránky Unie vydavatelů na adrese www.uvdt.cz. Dále byla data čerpána z www.iaudit.cz, www.abccr.cz, www.ato.cz.

Příklady médií s velkým a malým mediálním dopadem:

- *velký dopad na širokou veřejnost: TV magazín, Magazín MFD, Blesk magazín, Mladá fronta DNES, Blesk, (televize Nova, ČT 1, ČRo 1)*
- *malý dopad na širokou veřejnost: Zpravodajství ČTK, regionální tituly, (specializované internetové servery).*

10. Sledovaná média

Celostátní deníky

Aha!; Blesk (Blesk magazín); E15; Haló noviny (Haló magazín Pro Vás); Hospodářské noviny (Exportér, IN magazín, Proč ne?, Víkend HN); Lidové noviny (Pátek Lidových novin); Mladá fronta DNES (Magazín Mladé fronty DNES, Ona DNES); Právo (Dům a bydlení, Magazín Práva, STYL); Sport (Sport magazín); ŠÍP

České regionální tituly

24 hodin; Benešovský deník; Berounský deník; Bolešlavský deník; Bulvár; CV týden; Českobudějovický deník; Českokrumlovský deník; Českolipský deník; Děčínský deník; Domažlický deník; Homér; Hornopočernický zpravodaj; Hradecký deník; Chebský deník; Chomutovský deník; Chrudimský deník; Jablonecký deník; Jičínský deník; Jihlavské listy; Jindřichohradecký deník; Karlovarský deník; Kladenský deník; Klatovský deník; Kolínský deník; Krkonošský deník; Kutnohorský deník; Liberecký deník; Listy hlavního města Prahy; Listy Prahy 1; Litoměřický deník; MECCA; Mělnický deník; Metro; Mostecký deník; Náchodský deník; Nymburský deník; Orlický deník; Pardubický deník; Písecký deník; Plzeňský deník; Plzeňský deník - Plzeň-jih; Plzeňský deník - Plzeň-sever; Prachatický deník; Pražský deník; Příbramský deník; Rakovnický deník; Rokycanský deník; Rychnovský deník; Slánské listy; Sokolovský deník; Strakonický deník; Svitavský deník; Svobodný hlas; Tábořský deník; Tachovská jiskra; Tachovský deník; Teplický deník; Turnovský a semilský deník; Týdeník Domažlicko; Týdeník Chebsko; Týdeník Karlovarska; Týdeník Klatovska; Týdeník Nymbursko; Týdeník Sokolovska; Ústecký deník; Zoom; Žatecký a lounský deník

Moravské regionální tituly

Blanenský deník; Brněnský deník; Brno Business; Bruntálský a krnovský deník; Břeclavský deník; Dobrý den s kurýrem; Frýdecko-místecký a třinecký deník; Havířovský deník; Havlíčkovobrodský deník; Hodonínský deník; Hranický deník; Hranický týden; Jihlavský deník; Karvinský deník; Kroměřížský deník; Listy moravskoslezské; Moravskoslezský deník; Moravskoslezský deník - Region Krnovské noviny; Moravský sever; NEW express; Nové Přerovsko; Novojičínský deník; Nový život - zpravodajský týdeník; Olomoucký deník; Opavský a hluchýnský deník; Pelhřimovský deník; Prostějovský deník; Prostějovský týden; Prostějovský večerník; Přerovský deník; Slovácké noviny - regionální týdeník; Slovácko - regionální týdeník; Slovácký deník; Šumperský a jesenický deník; Třebíčský deník; Týden u nás, okresní noviny; Týdeník Bruntálský Region; Týdeník Frýdecko-Místecko; Týdeník Havířovsko; Týdeník Karvinsko; Týdeník Krnovské noviny; Týdeník okresu Nový Jičín; Týdeník Opavský a Hlučínský Region; Týdeník Ostrava; Valašský deník; Vysočina - regionální týdeník; Vyškovské noviny; Vyškovský deník; Zlínský deník; Znojemské noviny; Znojemsko; Znojemský deník; Žďárský deník

Oborové tituly

Ekonomické a politické

Auditor; Bankovníctví; Bezpečnost a hygiena práce; BIZ; Business World; Czech business weekly (CZ); Daně a právo v praxi; Daňový expert; Direkt; Dotace; Ekonom; Euro; Eurokurýr; Finanční management; FP-finanční poradce; Fresh magazine; In-Store Marketing; Kapitál; Konkursní noviny; Lobby; Marketing & Media; Marketing magazine; Mezinárodní politika; MODERNÍ OBCHOD; Moderní řízení; Moje peníze; Obec & finance (Veřejná správa online); Osobní finance; Otázky & odpovědi z praxe; Parlament, vláda, samospráva; Parlamentní listy; Parlamentní zpravodaj; Podnikatel; Práce a mzda; Právní fórum; Právní rádce; Profit; Prosperita; Scientia et Societas; Sign; Soudy; Strategie; TREND marketing; Účetnictví; Účetnictví v praxi; UN Bulletin; UNES; Výběr

Společenské

100+1 zahraniční zajímavost; A2 kulturní týdeník; ABC; AD speciál; AGORA - studentské noviny; Aha! neděle; Babylon; Blesk Hobby; Blesk pro ženy; Blesk zdraví; Bravo; Bravo Girl!; Claudia; Cosmopolitan; Dáma; Dieta; Divadelní noviny; Dívka; Elle; Esquire; Evropské noviny; Fajn život; ForMen; GEO; Hair a beauty; HARPER'S BAZAAR; Host; Hudební rozhledy; Chvilka pro tebe; Ikarie; Instinkt; Jackie; Juicy; Knižní novinky; Krajské noviny; Květy; LIDÉ in; LINDA; Literární noviny; LOOK magazine; Marianne; MF plus; Naše rodina; Nedělní Blesk; Paparazzi revue; Pestrý svět; Playboy; Praktická moderní žena; Překvapení; Puls; Redhot; Reflex; Reload; Respekt; ROCK & POP; Rodina & zdraví; Romano vod'í; Rytmus života; S tebou mě baví život; Sedm; Sport&Wellness Management; Spy; Story; Style; Svět; Svět ženy; Sweet17; Šťastný JIM; The Spiritor; TIME IN; Tina; TV Duel; TV magazín; TV max; Tv Plus; Tv Pohoda; TV Revue; Tvar; Týden; Týdeník Rozhlas; Týdeník Televize; Universum; Vlasta; Xantypa; Yellow; Zdraví; Žena a život

Veřejná sféra a ostatní

APERIO; Děti a MY; GeoBusiness (GEOinformace); Grantový poradce; Informatorium 3-8; KOKTEJL; Lidé a země; Maminka; Medical Tribune; Moderní obec; Moderní vyučování; Moje psychologie; Moje zdraví; Pojistný obzor; Postgraduální medicína; Practicus; Psychologie dnes; Rodina a škola; Řízení školy; Sestra; Sociální péče; TEMPUS Medicorum; Týdeník školství; Učitelé listy; Veřejná správa; Zdravotnické noviny (Lékařské listy); Zeměměřič

Celostátní televizní stanice

Česká televize - ČT 1

Zprávy 6:00, Zprávy 6:30, Zprávy 7:00, Zprávy 7:30, Zprávy 8:00, Zprávy 12:00; Otázky Václava Moravce; Týden v regionech - Praha; Týden v regionech - JM; Týden v regionech - OS; Auto Moto Revue; Auto Moto Styl; Stop - rady řidičům; Černé ovce; Bílé ovce; Události; Události v regionech - Praha; Události v regionech - Brno; Události v regionech - Ostrava; Branky, body, vteřiny; Reportéři ČT; 168 hodin; POKR

Česká televize - ČT 2

Zprávy - Ostrava 6:00, Zprávy - Ostrava 6:30, Zprávy - Ostrava 7:00, Zprávy - Ostrava 7:30, Zprávy - Ostrava 8:00, Zprávy - Brno 6:00, Zprávy - Brno 6:30, Zprávy - Brno 7:00, Zprávy - Brno 7:30, Zprávy - Brno 8:00; Události, komentáře

ČT 24

Zprávy 6:00; Zprávy 6:30; Zprávy 7:00; Zprávy 7:30; Zprávy 8:00; Zprávy 8:30; Otázky Václava Moravce I.; Zprávy 12:00; Otázky Václava Moravce II.; Investorský magazín; Evropské události; Média a svět; Interview ČT24; Události; Události v regionech; Branky, body, vteřiny; Regiony; Události, komentáře; Ekonomika; Zprávy 22:00

TV NOVA

Zprávy 6:00; Zprávy 6:30; Zprávy 7:00; Zprávy 7:30; Zprávy 8:00; Odpolední Televizní noviny; Televizní noviny; Sportovní noviny; Na vlastní oči; Občanské judo; Střepiny; Natvrdo

TV Prima

Autosalon; Partie; Minuty regionu - VY 17:40; Minuty regionu 17:45; Zprávy TV Prima; Sport TV Prima

RTA (Regionální Televizní Agentura)

Minuty regionu (Moravskoslezský kraj); Host dne - Téma dne; Zprávy z regionů

Z1

Zprávy

Celostátní rozhlasové stanice

Český rozhlas 1 Radiožurnál

Ranní fejton 6:40 a 8:40; Zprávy 7:00-7:05; Právě dnes 7:00; Ranní interview 7:50 a 8:50; Zblízka; Host Radiožurnálu; Ozvěny dne 12:00; Zprávy 12:00; Dvacet minut Radiožurnálu; Ozvěny dne 18:00; Radioforum; Stalo se dnes

ČRo 2 - Praha

Jak to vidí; Poradna; Kauza pro reportéry + Občansko-právní poradna

Český rozhlas 6

Zprávy 18:00; Názory a argumenty; Média v postmoderním světě; Člověk a obec; Zaostřeno na finance; Studio STOP

ČRo Rádio Česko

Rozhovor na aktuální téma 08:08; Rozhovor na aktuální téma 09:08; Rozhovor na aktuální téma 10:08; Rozhovor na aktuální téma 13:08; Rozhovor na aktuální téma 14:08; Rozhovor na aktuální téma 15:08; Studio Česko; Událost dne

Frekvence 1

Zprávy 7:00; Zprávy 10:00; Zprávy 12:00; Rozhlasové noviny; Press klub

Impuls

Zprávy 8:00; Téma dne 8:05; Zprávy 13:00; Téma dne 13:05; Zprávy 18:00; Téma dne 18:05

Regionální rozhlasové stanice

ČRo Brno

Otázky a odpovědi - Jihomoravský kraj 17:10; Otázky a odpovědi - Zlínský kraj 17:10; Radionoviny

ČRo České Budějovice

Bez obalu; Události regionu 17:00

ČRo Hradec Králové

Události regionu - Hradec Králové 16:00

ČRo Olomouc

Události regionu 17:00

ČRo Ostrava

Události regionu 17:00

ČRo Pardubice

Události regionu 17:00

ČRo Plzeň

Poradíme vám; Události dne - Plzeňský kraj 17:00; Události dne - Karlovarský kraj 17:00

ČRo Regina

Události dne 18:00

ČRo Sever

Informace ze severu Čech 9:40; Informace ze severu Čech 10:40; Informace ze severu Čech 11:20; Informace ze severu Čech 13:20; Informace ze severu Čech 13:40; Informace ze severu Čech 15:20; Informace ze severu Čech 15:40; Host na severu; Severočeský atlas; Planetárium

ČRo Region, Středočeský kraj

Tandem; Události regionu 16:00-16:10; Hubnutí s Kateřinou Cajthamlovou; K věci
--

ČRo Region, Vysočina

Události regionu 13:00; Události regionu 17:00; Narovinu
--

Internetové servery

aktualne.cz; blesk.cz; iDNES.cz; iHNed.cz; lidovky.cz; novinky.cz; tyden.cz
